

بنام خداوند بخشنده و مهربان

**معرفی جامع و کامل رشته های دانشگاهی :
رشته علوم انسانی**

حقوق

تربیت کارشناسانی است که بتوانند در مشاغلی چون قضاوت، وکالت ، سردفتری اسناد رسمی و کارشناسی حقوق انجام وظیفه نمایند.
تمام روابط اجتماعی که آثار حقوقی از آن ایجاد می‌شود، موضوع علم حقوق قرار می‌گیرد. حال این روابط می‌تواند مربوط به روابط دولت و مردم باشد که به حقوق عمومی معروف است و یا شامل روابط خصوصی مردم گردد که حقوق خصوصی نامیده می‌شود.

به عبارت دیگر حقوق عمومی شامل حقوق قوای سه‌گانه کشور ، حاکمیت و آنچه که مربوط به اداره کشور است، می‌شود و حقوق خصوصی به روابط بین خود مردم می‌پردازد که مهمترین آنها روابط تجاری است که عامل ایجاد رشته حقوق تجارت شده است و یا مسائل مربوط به حقوق مدنی است که از آن جمله می‌توان به اموال ، مالکیت ، قراردادهای، مسوولیت‌هایی که اشخاص در خطاهایی که مرتکب می‌شوند برایشان به وجود می‌آید مثل مسوولیت ناشی از حوادث ، قواعد مربوط به ارث ، وصیت ، ولادت ، اقامتگاه اشخاص و دهها مورد دیگر.

ماهیت

دانشجویان مقطع لیسانس حقوق در ابتدا مقدمه‌ای از علم حقوق می‌خوانند تا با کلیات علم حقوق و مبانی نظری و فلسفی این علم آشنا شوند و سپس با دو بخش اصلی علم حقوق یعنی حقوق عمومی و حقوق خصوصی که هر یک دارای دو شاخه حقوق داخلی و بین‌المللی است، آشنا شده و دروسی را در این زمینه مطالعه می‌کنند.

برای مثال مباحث قراردادهای، روابط اشخاص و معامله‌ها را در زیر مجموعه حقوق خصوصی داخلی، مباحث مربوط به مجازات‌ها، جرایم و محاکمات کیفری را در بخش حقوقی عمومی، مباحث مربوط به سازمانهای بین‌المللی، روابط دولتها با یکدیگر و روابط دولتها با سازمانهای بین‌المللی و برعکس را در بخش حقوق عمومی بین‌الملل و بالاخره مباحث مربوط به معاملات و روابط خصوصی خارجی اشخاص که یک عنصر بین‌المللی در آن وجود دارد را در بخش حقوق خصوصی بین‌المللی مطالعه می‌کنند. یعنی در برنامه دوره لیسانس کم و بیش مجموعه‌ای از همه مطالب گفته می‌شود.

از همین توضیح مختصر می‌توان متوجه شد که امروزه قلمرو علم حقوق بسیار وسعت یافته است به طوری که هیچ‌کس نمی‌تواند ادعا کند که بر همه شاخه‌های این علم احاطه دارد و به قول ریپر حقوقدان فقید فرانسوی یک حقوقدان در مدت عمر خویش نمی‌تواند حتی برای یک‌بار تمام کتابهای تخصصی رشته خود را بخواند. دولت به عنوان نماینده سیاسی و حقوقی جامعه برای خود منافعی مثل وحدت ملی و یا تمامیت ارضی دارد که البته این منافع از منافع افراد جدا نیست بنابراین افراد در ارتباطشان با دولت باید نسبت به این حقوق آگاه باشند و روابطشان با دولت بر اساس این منافع باشد و البته دولت هم نسبت به شهروندان تکالیفی دارد و باید حقوق آنها را به رسمیت بشناسد. همان حقوق و آزادیهایی که در قانون اساسی به عنوان منشور ملی تعریف شده است و در قلمرو حقوق عمومی قرار می‌گیرد.

توانایی‌های مورد نیاز و قابل توصیه

تسلط به زبان انگلیسی یا فرانسه ، توانایی استفاده از کتب فقهی ، قدرت استنباط بالا ، آشنایی کامل با ادبیات زبان فارسی ، منطق ، عربی و جامعه‌شناسی از ملزومات این رشته است.

جسارت ، قدرت استدلال ، خلاقیت ذهنی و فن بیان خوب لازمه موفقیت در این رشته است. در کل باید گفت که نحوه استدلال و فن بیان، ابزار کار یک حقوقدان است.

یک دانشجوی حقوق باید شیفته و عاشق این رشته باشد یعنی اگر هدفش این است که به وسیله رشته حقوق امرار معاش کند مطمئناً حقوقدان موفقی نخواهد شد. ممکن است که به دست‌آوردن لیسانس حقوق کار دشواری نباشد اما حقوقدان شدن بسیار مشکل است. چرا که علم حقوق امروزه با جامعه‌شناسی، روانشناسی و علوم فلسفی آمیخته شده است و یک حقوقدان باید از این علوم اطلاعات کافی داشته باشد. همچنین یک دانشجوی حقوق برای این که در رشته خود موفق گردد لازم است که به زبان و ادبیات فارسی مسلط باشد چون منطق حقوق در ضمن این که شباهت‌های زیادی به منطق ریاضی دارد، یک منطق اقناعی و خطابی است. یعنی یک حقوقدان باید بتواند کسانی را که مورد خطاب او قرار می‌گیرند و یا دادگاهی را که مامور رسیدگی به دعواست، با زبان سلیس و بلیغ قانع کند، در نتیجه باید به زبان و ادبیات مسلط باشد. در ضمن باید [اطلاعاتی از ریاضیات](#) داشته باشد زیرا هم محاسبات حقوقی گاهی احتیاج به ریاضی دارد و هم منطق ریاضی ، منطق اساس حقوق است و افراد باید بدانند که به چه ترتیب از قوانین استنباط کنند چون حقوق زمانی اهمیت پیدا می‌کند که قانون در مورد مشکل مورد نظر، حکمی نداده است و باید حقوقدان از مسائل موجود، احکامی را که در قانون وجود ندارد، استنباط کند.

اهمیت این مساله زمانی بیشتر روشن می‌گردد که بدانیم یک قاعده ممکن است در دو زمان مختلف دو معنی متفاوت داشته باشد و یا از یک متن واحد، دو نسل مختلف امکان دارد برداشتی متفاوت داشته باشند. برای مثال در قانون مدنی داریم که زن و شوهر باید با یکدیگر حسن معاشرت داشته باشند. ولی معنی حسن معاشرت در ۵۰ سال پیش با امروز متفاوت است و یا معنی حسن معاشرت در شهرها با همین ترکیب در روستاها فرق دارد و این کار حقوقدان است که با توجه به موقعیت زمان و مکان برداشت درست و صحیحی از عبارتهای موجود در قانون داشته باشد.

به عبارت دیگر نباید تصور کرد که همه چیز در قوانین خلاصه می‌شود و کسی که قوانین را بداند، حقوقدان است. بلکه نقش مهم حقوقدان در به کاربردن فنون و هنرهای خاصی است که باید آنها را بیاموزد و برای به دست آوردن قواعدی که در متون قوانین نیامده است، از آنها استفاده کند. دانشجوی علاقمند به رشته حقوق باید نه تنها با زبان فارسی بلکه با ادبیات فارسی و حتی با دیوانهای شعرای بزرگ ایران آشنا باشد چون سخنوری و همچنین قدرت قلم و نویسندگی از فضایل یک حقوقدان است و یک حقوقدان باید با تکیه بر قلم و یا سخن، نظریه و یا تفکر حقوقی خود را نشر دهد. همچنین با این دو حربه می‌تواند در مقام دفاع از مظلومی برآمده و با تعبیرات و جملات شیوا، دلنشین و تاثیرگذار سخن خود را به کرسی بنشانند. همچنین برای آن که بتواند لایحه‌ای را بنویسد باید سخن او همراه با دلیل و برهان باشد. به همین دلیل لازم است که با منطق آشنا باشد.

وضعیت ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر

در مقطع کارشناسی ارشد امکان ادامه تحصیل در ۴ گرایش وجود دارد:

۱- حقوق خصوصی

۲- حقوق بین‌الملل

۳- حقوق جزا و جرم‌شناسی

۴- حقوق عمومی

همچنین امکان ادامه تحصیل در ایران در مقطع دکترا نیز میسر است.

آینده شغلی و بازار کار

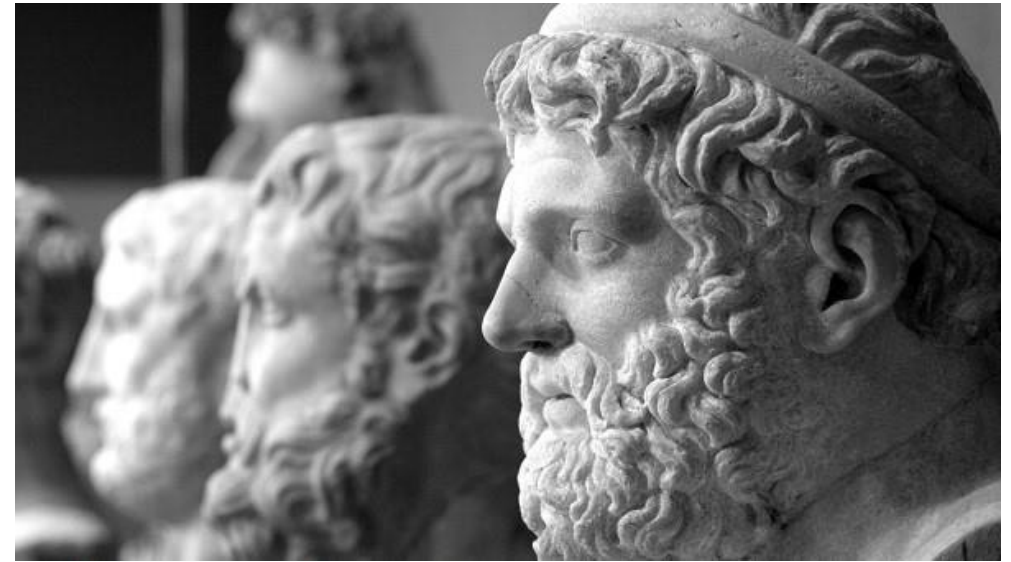
وقتی با استادان دانشگاه در مورد فرصت های شغلی فارغ التحصیلان لیسانس در رشته های مختلف صحبت می کنیم، بیشتر آنان معتقدند که یک فارغ التحصیل در مقطع لیسانس، دانش و توانایی لازم را برای کار تخصصی در رشته تحصیلی خود ندارد از همین رو نباید انتظار شغلی ایده آل و مطابق میل خود را داشته باشد. در رشته های علوم انسانی که در مقطع لیسانس بیشتر اطلاعات، کلی بوده و اطلاعات تخصصی و کاربردی در مقاطع فوق لیسانس و دکتری ارائه می گردد. اما رشته حقوق از جمله رشته هایی است که از این قاعده مستثنی است و یک لیسانس حقوق می تواند کار اجتماعی مشخصی که تخصص است، انجام دهد. در کل اگر بخواهیم به فرصت های شغلی حقوقدان ها اشاره کنیم، باید بگوییم که حقوقدان ها به دو دسته تقسیم می شوند؛ یک دسته افرادی که با مقررات آشنا هستند و قوانین را به صورت یک فرمانبر کامل عمل می کنند اما قدرت استنباط احکام تازه را از قوانین ندارند. اینها کسانی هستند که معمولاً تا مقطع لیسانس درس خوانده اند و در واقع حقوقدانهای عملی هستند که می توانند کارهای معمولی این حرفه را انجام دهند.

دسته دوم افرادی هستند که این مرحله را پشت سر گذاشته اند و قدرت استنباط از قوانین و دست یافتن به قوانین جدید را دارند که در واقع مهندسين حقوق هستند که قادرند در مورد بنیان های علم حقوق اظهارنظر کنند و در صورت لزوم آنها را تغییر دهند. متخصصانی که می توان به آنها معماران حقوق گفت.

در حال حاضر به دلیل توسعه این رشته و تعداد زیاد فارغ التحصیلان آن، که از دانشگاه دولتی و غیردولتی وارد بازار کار می شوند، یافتن کار مناسب برای فارغ التحصیل لیسانس با دشواری هایی توأم است و بخصوص متقاضیانی که علاقمند به کار خاصی در این رشته هستند، مثل متقاضیان وکالت، با محدودیت هایی مواجه می شوند، اما در کل یک دانشجوی خوب و علاقمند می تواند پس از گواهی لیسانس به شغل های متنوعی مثل وکالت دعاوی دادگستری، مشاور حقوقی بانک ها، شهرداری ها، شرکت ها و وزارتخانه ها و سردفتری دفاتر اسناد رسمی جذب گردد.

رشته فلسفه یک رشته آموزشی است که کلیه پرسش‌های بنیادی انسان را نسبت به مسائل وجود، هستی، جهان پیرامون انسان و حقیقت انسان بررسی می‌کند. پرسش‌هایی که زمانیه ارزشهای دینی و معنوی بر می‌گردد که همان فلسفه دینی است و زمانی مربوط به ارزش‌های اخلاقی و مبانی ارزش‌های اخلاقی است که به عنوان فلسفه اخلاق آن را می‌شناسیم و گاه مبانی نظام حکومتی را در بر می‌گیرد که همان فلسفه سیاسی است و گاهی نیز شامل مبانی هنر و زیباشناسی و موضوعاتی از این دست می‌شود.

البته در دوره کارشناسی رشته فلسفه، دانشجویان شناخت مفصلی درباره تاریخ فلسفه غرب به دست می‌آورند. یعنی سیر تاریخی فلسفه را از فلسفه یونان تا زمان حاضر بررسی می‌کنند و تا حدودی نیز سیر تاریخی فلسفه اسلامی را مطالعه کرده و به مفاهیم و مسائل اساسی فلسفه اسلامی و پاسخ‌های فلسفه اسلامی به پرسش‌های بنیادی فلسفه می‌پردازند. همچنین علاوه بر تاریخ فلسفه، فیلسوفان مهم تاریخ فلسفه را به عنوان تک فیلسوف مورد بررسی قرار می‌دهند و شعب فرعی مباحث فلسفه مثل فلسفه دین، فلسفه اخلاق، فلسفه علم، معرفت‌شناسی و زمینه‌های گوناگون مسائل فلسفی مانند فلسفه‌های تطبیقی را مطالعه می‌کنند.

برای تعریف فلسفه بهتر است که تفاوت آن را با سایر علوم توضیح داد چرا که سایر علوم هریک به بخشی از موجودات عالم هستی می‌پردازند و آنها را مورد مطالعه و بررسی قرار می‌دهند. برای مثال یک گیاه‌شناس از بین همه موجودات هستی فقط گیاه را گزینش کرده و درباره آن سخن می‌گوید و یا یک ستاره‌شناس تنها اجرام آسمانی را مطالعه می‌کند. اما فلسفه درباره یک موجود گزینش شده سخن نمی‌گوید بلکه همه امور را در عالم هستی مورد بررسی قرار داده و با تمام موجودات سروکار دارد. مثلاً در فلسفه از خدا گرفته تا انسان، از عالم طبیعت گرفته تا ماوراء طبیعت و از روح انسان و موجودات غیرمادی گرفته تا اجسام، مورد بحث و گفتگو قرار می‌گیرد.

تفاوت دوم فلسفه با سایر علوم نیز در این است که در فلسفه مسائلی عام و کلی که درباره هر موجودی قابل طرح است، مورد مطالعه و تحقیق قرار می‌گیرد. برای مثال این سؤال که یک موجود مادی است یا غیرمادی، درباره هر موجودی از خدا گرفته تا یک تکه سنگ قابل طرح می‌باشد. حال این دو فرق اساسی فلسفه با سایر علوم باعث شده که این علم بتواند به سوالاتی پاسخ دهد که پاسخش بر عهده هیچکدام از علوم خاص به خصوص علوم تجربی نیست. برای مثال این سوال که آیا غیر از موجودات مادی که در عالم می‌بینیم، موجودات غیرمادی نیز در عالم هستند؟ و آیا انسان فقط در همین وجود فیزیکی و بدن مادی خلاصه می‌شود یا هویت دیگری هم دارد که مادی نیست؟ و مهمتر از همه این که آیا کل هستی‌متکیبه خالق است و از او بوجود آمده و یا عالم هستی‌بی‌نیاز از خالق است؟ و دهها سوال دیگر، در هیچکدام از علوم، بخصوص علوم تجربی پاسخ داده نمی‌شود و در واقع وظیفه این علوم پاسخ به سوالهای فوق نیست.

در حالی که سوالهای مورد نظر برای انسان کنجکاو مطرح است و نمی‌توان به انسان دستور داد که درباره این مسائل فکر نکند بلکه دانش خاصی لازم است که عهده‌دار و پاسخگوی این گونه سوالها باشد و فلسفه همین دانش خاص است یعنی فلسفه به این دسته از سوالهای اساسی که برای ذهن بشر مطرح است و به نوعی جهان‌بینی هر انسان را می‌سازد، پاسخ می‌دهد و از همین جا می‌توان نتیجه گرفت که برخلاف تصور کسانی که فکر می‌کنند فلسفه دانش زائد و بیهوده‌ای است و همه نیازهای فکری و علمی بشر را همین علوم و دانش‌های تجربی می‌توانند پاسخ دهند صحیح نیست، بلکه نیاز به فلسفه یک نیاز ذاتی برای ذهن انسان است.

توانایی‌های مورد نیاز و قابل توصیه

توانایی علمی: ریاضیات قوی، زیرا ریاضیات پلی مناسب برای رفتن به سوی فلسفه می‌باشد.

توانایی جسمی: صاحب‌نظر باشد یعنی هم قدرت ذهنی و هم خلاقیت داشته باشد.

علاقتمندیها: نوعی علاقه ذاتی به فلسفه برای بدست آوردن پاسخ سوالاتی نظیر روابط علت و معلول در جهان هستی، ضروری می‌باشد.

هرکس ریاضیات یا هندسه نمی‌داند، وارد نشود!؟ این جمله بر سر در آکادمیکه افلاطون در زمان خویش تاسیس کرده و در آن فلسفه تعلیم می‌داد، نقش بسته بود. چرا که ریاضیات نیز مانند فلسفه با مسائل ذهنی، انتزاعی و غیرتجربی سروکار دارد و برای موفقیت در ریاضیات بخصوص ریاضیات جدید نیز باید ذهن خود را از مسائل تجربی دور کرده و در حوزه استدلال تعمق و تفکر کرد.

به همین دلیل یکپار راههای موفقیت در فلسفه آشنایی اولیه با ریاضیات و مباحث ریاضیاست. یعنی ریاضیات پلی مناسب برای رفتن به طرف فلسفه می‌باشد.

علاقتمندی به فلسفه یکی دیگر از عوامل موفقیت در این رشته است.

تنها فردی می‌تواند در این رشته موفق گردد و صاحب‌نظریه باشد که هم قدرت ذهنی و خلاقیت داشته و هم به این رشته بسیار علاقمند باشد.

نکات تکمیلی

آشنایی کامل با زبان انگلیسی را برای دانشجویان فلسفه غرب و آشنایی با زبان عربی را برای دانشجویان فلسفه اسلامی ضروری می‌داند زیرا کتابهای فلسفه به زبان فارسی بسیار محدود می‌باشد و تازه همین کتابهای محدود نیز اکثرا نامفهوم هستند چون بیشتر مترجمین کتب فلسفی آشنایی دقیق و عمیقی از فلسفه ندارند. رشته فلسفه اهمیتی بنیادی در ارتقاء سطح فکری جامعه دارد چرا که هر جامعه نیازمند افرادی است که اهل تفکر و نقادی باشند و مسائل فرهنگی را فهمیده و مبانی فرهنگی را تشخیص دهند و رشته فلسفه وظیفه پرورش چنین متفکرانی را بر عهده دارد.

نقاط اشتراک و افتراق رشته فلسفه با رشته الهیات گرایش فلسفه و کلام اسلامی:

در دفترچه معرفی رشته‌های دانشگاهی آزمون سراسری، با نام فلسفه، در دو رشته برخورد می‌کنیم که یکی رشته فلسفه به معنای عام آن و دیگر رشته الهیات و معارف اسلامی گرایش فلسفه و کلام اسلامی است. حال سوال اینجاست که این دو رشته چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟ رشته فلسفه بطور سنتی بیشتر به آموزش فلسفه غرب می‌پردازد و هرچند که در این رشته به موازات فلسفه غرب، فلسفه اسلامی نیز تدریس می‌شود اما فلسفه اسلامی یک گرایش فرعی تلقیمی‌گردد. ولیکن در رشته معارف اسلامی گرایش فلسفه و کلام اسلامی تنها به فلسفه اسلامی پرداخته می‌شود.

وضعیت ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر

در مقطع کارشناسی ارشد سه گرایش فلسفه و حکمت اسلامی، فلسفه غرب و منطق وجود دارد.

سیستم آموزش فلسفه اسلامی بر اساس مکاتب فلسفی مثل فلسفه مشاء، اشراق یا ملاصدرا می‌باشد. هرچند که دانشجویان هر یک از دو رشته فلسفه اسلامی و فلسفه غرب مطالعات محدودی نیز در زمینه فلسفه دیگر دارند. یعنی دانشجویان فلسفه غرب واحدهایی را در زمینه فلسفه اسلامی و دانشجویان فلسفه اسلامی واحدهایی را در زمینه فلسفه غرب می‌گذرانند.

آینده شغلی و بازار کار

فارغ‌التحصیل فلسفه از نظر شغلی یا باید به عنوان استاد یا معلم فلسفه به تدریس فلسفه بپردازد و یا در مراکز پژوهشی مثل دایره‌المعارف‌ها و پژوهشگاه علوم‌انسانی فعالیت بکند که البته در چنین مراکزی بیشتر فارغ‌التحصیلان فوق‌لیسانس و دکترای فلسفه فعالیت دارند و یک لیسانس فلسفه در صورتیکه فعال و علاقمند باشد، می‌تواند به عنوان دستیار پژوهشگر در بعضی از این مراکز مشغول به کار گردد. متأسفانه این رشته با همه اهمیتش در جامعه ما بسیار مظلوم واقع شده و مورد بی‌توجهی و بی‌مهری دست اندرکاران نظام قرار گرفته است تا جایی که فارغ‌التحصیلان آن حتی موفق به استخدام در آموزش و پرورش که متعارف‌ترین زمینه کاری برای یک لیسانس فلسفه است نمی‌شوند و فارغ‌التحصیلان رشته‌های دیگر وظیفه تدریس فلسفه را در آموزش و پرورش بر عهده دارند.

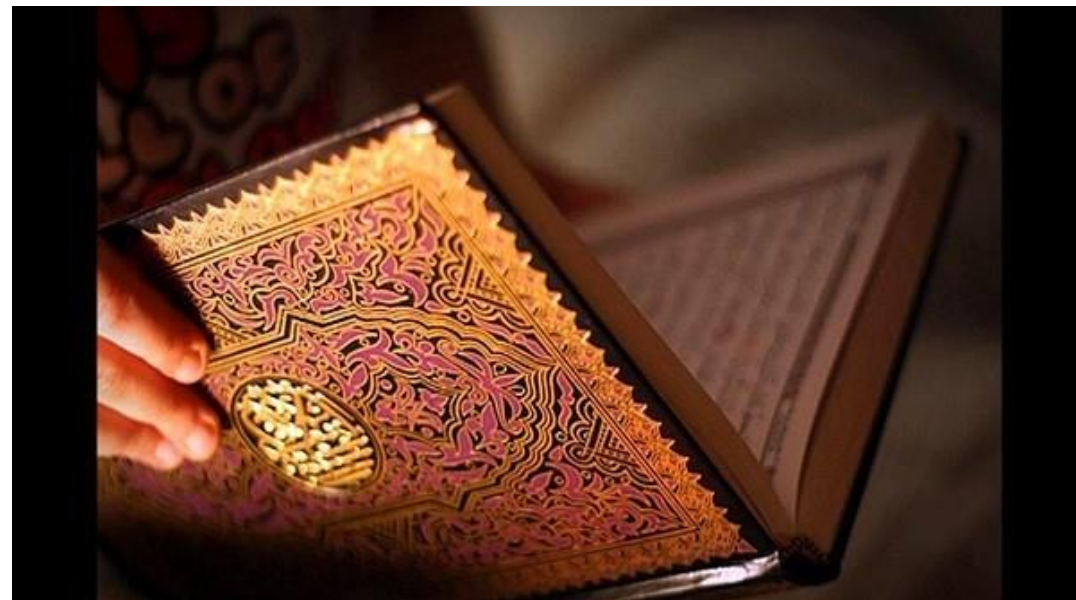
الهیات و معارف اسلامی

رشته الهیات و معارف اسلامی دارای شش گرایش علوم قرآن و حدیث، فقه و مبانی حقوق اسلامی، فقه شافعی، تاریخ فرهنگ و تمدن ملل اسلامی، فلسفه و حکمت اسلامی و ادیان و عرفان است که ما در اینجا به معرفی اجمالی آنها می پردازیم.

گرایش علوم قرآن و حدیث:

در گرایش علوم قرآن و حدیث دانشجویان ۱۲ واحد تفسیر قرآن کریم می گذرانند که در این ۱۲ واحد با شان نزول، مفهوم آیات و تفسیرهای مهم قرآن کریم آشنا می شوند. همچنین دانشجویان ۱۲ واحد درسی در زمینه علوم قرآنی مطالعه می کنند که در این ۱۲ واحد با علوم خاصی که هر پژوهشگر قرآن باید با آنها آشنا باشد مثل مبحث مجمل و مبین، منطوق و مفهوم، آشنا می شوند که لازمه فهم و درک قرآن و تفسیر و تبیین آن می باشد.

علاوه بر مباحث قرآنی دانشجویان این گرایش در بخش حدیث، با علم الحدیث، درایه الحدیث، فقه الحدیث، مجامع حدیثی شیعه و اهل تسنن و اصطلاحات حدیث آشنا می شوند یعنی دانشجویان به طور اجمالی تاریخ تطور، تحول و پیدایش علم حدیث از دیدگاه اهل تشیع و تسنن، معنا و مفهوم اصطلاحات علم حدیث و مفهوم و محتوای احادیث را مطالعه می کنند.

درس های این رشته در طول تحصیل:

دروس مشترک در گرایشهای مختلف الهیات و معارف اسلامی:

تاریخ اسلام، منطق، صرف و نحو عربی کاربردی، اعراب قرآن، ترجمه عربی به فارسی و فارسی به عربی، قرائت و درک مفاهیم و متون فقهی و تفسیری، قرائت و درک مفاهیم متون عرفانی، قرائت و درک مفاهیم متون معاصر، قرائت مطبوعات و استفاده از رادیو تلویزیون، مکالمه و محاضره، علوم بلاغی، تاریخ زبان و فرهنگ عربی، روش تحقیق، مبانی جامعه شناسی، زبان تخصصی، مبادی فقه، مبادی اصول، آشنایی با علوم اسلامی (عرفان و فلسفه)، فقه مقدماتی، آشنایی با ادیان بزرگ، تفسیر.

دروس تخصصی گرایش علوم قرآن و حدیث:

تاریخ قرآن، تاریخ تفسیر قرآن کریم، تاریخ حدیث، درایه الحدیث، فقه الحدیث، علوم قرآنی، تفسیر قرآن کریم، تاثیر قرآن کریم در پیدایش علوم ادبی، مروری بر نهج البلاغه، علوم بلاغت.

گرایش فقه و مبانی حقوق اسلامی:

گرایش فقه و مبانی حقوق اسلامی، وظایف و حقوق انسان را از دیدگاه تشریعات الهی بیان می کند، حقوقی که از روی حکمت و بر روی محور مصالح و مفاسد خردمندانه است و در زمینه رابطه میان انسان و خدا، رابطه انسانها با یکدیگر یا وظایف انسان نسبت به خود و طبیعت می باشد.

دروس تخصصی گرایش فقه و مبانی حقوق اسلامی:

فقه، فقه مقارن، اصول فقه، آیات الحکام، تاریخ فقه و فقهها، احادیث فقهی، حقوق جزای خصوصی اسلام، حقوق بین الملل اسلام، آیین دادرسی در اسلام، حقوق جزای عمومی اسلامی، قواعد فقه مدنی، حقوق خانواده، کلیات حقوق، حقوق تطبیقی.

گرایش فقه شافعی:

یکی از گرایشهای رشته الهیات گرایش فقه شافعی است که بسیاری از دروس آن با گرایش فقه و مبانی حقوق اسلامی یکسان می باشد. در گرایش فقه شافعی احکام عملی اسلام مانند عبادت، معاملات، مناکحات، جزا، قضا و شهادت و همچنین اصول از دیدگاه مذهب شافعی آموزش داده می شود. گفتنی است که گرایش فقه شافعی تنها از بین داوطلبان اهل سنت، دانشجو می پذیرد.

گرایش تاریخ فرهنگ و تمدن ملل اسلامی:

گرایش تاریخ فرهنگ و تمدن ملل اسلامی، دانشجویان را با تاریخ و جغرافیای ممالک اسلامی آشنا می کند یعنی دانشجویان با فرهنگ، عادات و رسوم مسلمانهای نقاط مختلف جهان از جمله مسلمانهای آسیای جنوب شرقی، شمال آفریقا، اروپا و آمریکا آشنا می شوند. همچنین با تاریخ اسلام از زمان ظهور پیامبر اکرم تا زمان حال، تاریخ تشکیلات اسلامی (آشنایی با نظام و تشکیلات دولتهای مسلمان اعم از نظام مالی، نظام اداری، تشکیلات سیاسی و ...) تاریخ علوم (علوم عقلی و نقلی که از اسلام زاده شده است) تاریخ ناحیه ای، تاریخ سال شمار، مآخذشناسی تاریخی (شناخت منابع و مآخذ تاریخی)، تاریخ نگاری (آشنایی با شیوه های تاریخ نگاری در اسلام و انواع تاریخ نگاری اعم از وقایع نامه، معاجم الرجال، طبقات، احوال بلاد، احوال امم و ...) تاریخ هنر معماری اسلامی و تاریخ آموزش و پرورش اسلامی آشنا می گردند.

دروس تخصصی گرایش تاریخ فرهنگ و تمدن ملل اسلامی:

وضع کنونی جهان اسلام، تاریخ نگاری در اسلام، تاریخ هنرهای اسلامی، تاریخ اسلام از آغاز خلافت عباسی تا پایان آل بویه، تاریخ اسلام از سلاجقه تا سقوط بغداد، تاریخ اسلام در مصر و شام، تاریخ اسلام در مغرب و اندلس، کلیات فرهنگ و تمدن اسلامی، تاریخ تشکیلات اسلامی، متون تاریخی، اسلام در برخورد با غرب و استعمار، اسلام شناسی در غرب، متون جغرافیایی، تاریخ آموزش و پرورش در اسلام، جغرافیای تاریخی اسلام، تاریخ علوم در اسلام، تاریخ تشیع.

گرایش فلسفه و حکمت اسلامی:

در تاریخ علم و اندیشه ما برای رسیدن به حقیقت و آگاهی از راز هستی و آفرینش به دو راه اصلی و اساسی بر می خوریم، راه عقل و راه عشق. در تاریخ فلسفه و عرفان اسلامی نیز این دو راه وجود دارد و برای کشف حقیقت هر دو روش کشف و شهود و استدلال و منطق مورد توجه بوده است. در این میان طرفداران اصالت عقل معتقدند که می توان با استدلال و برهان به معرفت و شناخت رسید و از راز آفرینش آگاهی یافت. اعتقادی که در گرایش فلسفه و حکمت اسلامی نیز با آن روبرو می شویم و در واقع دانشجویان این گرایش به مطالعه و پژوهش در این زمینه می پردازند و نظام آموزشی آنها بر پایه مطالعه مکاتب فلسفی مثل مشاء، اشراق یا ملاصدرا استوار می باشد.

دروس تخصصی گرایش فلسفه و حکمت اسلامی:

فلسفه اسلامی، کلام، حکمت عملی، منطق، تاریخ فلسفه اسلامی، تاریخ فلسفه غرب، متون فلسفی به زبان خارجی، عرفان.

گرایش ادیان و عرفان:

در گرایش ادیان و عرفان دانشجویان با تاریخ ظهور و گسترش ادیان زنده (ادیانی که هنوز پیروان بسیاری دارند) آشنا می شوند و سه بخش اساسی احکام و آداب، عقاید و اخلاق را در هر دینی مطالعه می کنند که البته در این مطالعه شخص پژوهشگر درصدد اثبات حقانیت یا بطلان دین خاصی نیست بلکه درصدد شناسایی و درک مواضع مشترک می باشد. گفتنی است که ادیان زنده ای که دانشجویان مطالعه می کنند، براساس خاستگاه آنها به سه گروه تقسیم می شوند که عبارتند از: الف) ادیان خاورمیانه که شامل ادیان سامی یعنی یهودیت، مسیحیت و اسلام می شود که پیامبران آنها نسلشان به حضرت ابراهیم می رسد و دین زردشت که خاستگاه آن ایران است.

ب) ادیان خاور دور که ادیان کشورهای چین و ژاپن است و شامل "کنفوسیوس"، "تائو" و "شین تو" می گردد.

ج) ادیان شبه جزیره هند که عبارتند از: هندو، بودا و جین.

همچنین دانشجویان این گرایش عرفان را به عنوان یکی از مباحث مقایسه ای در ادیان مطالعه می کنند و با ادبیات عرفانی اسلام آشنا می شوند.

علوم اجتماعی

در اینجا به معرفی یکی از رشته های پرطرفدار رشته انسانی، یعنی **رشته علوم اجتماعی** می پردازیم. در این مطلب ویژگی ها و شرایط این رشته در اختیار داوطلبان و علاقمندان گرامی قرار داده شده است. لطفاً برای مطالعه کامل مطلب معرفی رشته **علوم اجتماعی** به ادامه مطلب مراجعه کنید.

در سلسله مراتب مباحث دانشگاهی به ویژه در **علوم اجتماعی** رشته های مردم شناسی و انسان شناسی از مباحث نسبتاً جدید در یکصد سال اخیر است. انسان شناسی **Anthropology** در یک دید کلی، مطالعه خصوصیات انسانی است که ویژگی های جسمانی نشانه های فرهنگی، فکری و تاریخی را در بر گرفته و به مطالعه چگونگی دنیای تغییرات و دلایل تحولات زیستی در گروهها و جمعیت های مختلف انسانی می پردازد.

مراد از مردم شناسی **Ethnology** مطالعه ویژگی های فرهنگی و اجتماعی گروه های انسانی در محدوده جغرافیائی معین و در دوره تاریخی مشخص است که عناصر ویژه ای نظیر، زبان، هنر، موسیقی، آداب و سنن، ازدواج، عادات و خلیات، خانواده، خویشاوندی، مذهب، اقتصاد، حقوق، پوشاک، فنون ... را در بر می گیرد. فرهنگ **Culture** نیز با گسترش دامنه مطالعات و تحقیقات فرهنگی و پیشرفت تکنولوژی، دارای معنا و مفهومی وسیع و همه جانبه گردیده است، به طوری که در تعریف آن آمده است:

فرهنگ عبارت است از مجموعه ای شامل آداب و رسوم، اعتقادات، اخلاقیات، مهارت ها و فنون، هنر و ... که انسان به عنوان عضوی از جامعه آن را فرا می گیرد و در قبال آن جامعه نیز تعهداتی دارد.

به این ترتیب مطالعه و تحقیق فرهنگها قسمت عمده ای از قلمرو مردم شناسی را در برمی گیرد. از این رو برخی از دانشمندان دانش مردم شناسی و انسان شناسی را «علم مطالعه فرهنگ ها» (اعم از مادی و غیرمادی) می دانند.

زیبائی رشته علوم اجتماعی به ارتباطات زیبایی که بین اجتماع انسانها برقرار است ، بر می گردد. انسانها در کنار یکدیگر نیازهای فراوان خود را مرتفع می کنند و این فراوانی نیاز، پیچیدگی های زیادی را برای رسیدن به رفاه اجتماعی بوجود می آورد. مسائلی مانند مسکن، اشتغال، آموزش، بهداشت، ... در رشته علوم اجتماعی پژوهش و مطالعه برای رسیدن به رفاه را بررسی می کند. علاقه به مسائل خبری و اجتماعی، داشتن روحیه جمع گرایی و داشتن بیان خوب و در پایان پایه قوی آماری از شروط موفقیت در این رشته است.

با نگاهی به چند سرفصل رشته [علوم اجتماعی](#) می توانیم به اهمیت و بازار کار آن نگاهی تازه داشته باشیم جامعه شناسی انقلاب، جامعه شناسی قشرها و نابرابریهای اجتماعی، جامعه شناسی در ادبیات فارسی، جامعه شناسی پزشکی، جامعه شناسی سیاسی، جامعه شناسی کار، جامعه شناسی آموزش و پرورش، جامعه شناسی جهان سوم، مردم شناسی ایران، جغرافیای انسانی ایران، جامعه شناسی ایلات و عشایر، روانشناسی اجتماعی، اصول علم سیاست، مبانی جمعیت شناسی.

رشته علوم اجتماعی بخشی از زیربنای بسیاری از برنامه ریزی های کشوری برای افراد هر جامعه است در واقع نهادهای سیاست گذار، نهادهای فرهنگی، اجتماعی، شهرداری ها، فرهنگ سراها، انجمن های خصوصی و دولتی، وزارتخانه های ارشاد، آموزش و پرورش، اقتصاد و دارایی، گمرک و بازار بورس، سازمان بهزیستی، کمیته امداد، مرکز آمار، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت کشور، وزارت بهداشت و به نحوی بسیار دیگری از مراکز باید به کارشناسان خبره این رشته مراجعه و به عنوان یکی از عوامل مهم در تصمیم گیری های خرد و کلان لحاظ نمایند. درحال حاضر گرایش های رشته علوم اجتماعی عبارتند از : پژوهشگری و برنامه ریزی اجتماعی ، تعاون و رفاه اجتماعی ، خدمات و رفاه اجتماعی و مددکاری اجتماعی .

کارشناسی علوم اجتماعی گرایش تعاون و رفاه اجتماعی

تعریف و اهداف رشته :

گرایش تعاون و رفاه اجتماعی یکی از گرایش های رشته ی علوم اجتماعی است که هدف آن تعدیل ثروت و قدرت در جامعه می باشد ، همچنین هدف این رشته تربیت کارشناسانی است که بتوانند به یاری تشکلهای انسانی عامل توزیع عادلانه ثروت و قدرت در جامعه گردند.

در این گرایش هر آنچه مربوط به تعاونی باشد از جمله انواع تعاونی ها ، چگونگی تأسیس و مدیریت آنها و فوایدی که تعاونیها برای جامعه دارند مورد بحث و بررسی قرار می گیرد. محتوای دروس این گرایش را اقتصاد، جامعه شناسی، مردم شناسی، امور مالی، حسابداری، مدیریت و تعاون و کارکرد تعاون تشکیل می دهد.

توانایی های لازم برای ورود به این رشته :

- پایه ی قوی در درس ریاضی برای موفقیت در دروس پایه و اصلی اقتصاد، [جامعه شناسی](#) ، امور مالی و حسابداری
- رفتار و برخورد مناسب
- ثبات عاطفی
- روحیه همکاری و همیاری با دیگران
- سلامت جسمانی (فلج پا در آموزش این رشته بی تأثیر است)

توانایی های فارغ التحصیلان :

فارغ التحصیلان این گرایش می توانند در زمینه های زیر اطلاعات لازم را بدست آورند:

- تعاونی و کارکرد تعاون
- اقتصاد جامعه شناسی و مردم شناسی
- امور مالی و حسابداری
- مدیریت
- انواع تعاونیها و چگونگی تأسیس و مدیریت آنها و فوایدی که برای جامعه دارند

موقعیت های شغلی :

فارغ التحصیلان این گرایش می توانند در بخش تعاونی و دیگر زمینه های وابسته که بر طبق قانون اساسی یکی از سه بخش اقتصاد ایران را تشکیل می دهند و همچنین وزارتخانه ها و شرکت های خصوصی و دولتی مشغول به کار شوند.

فارغ التحصیلان این گرایش می توانند در تعاونیهای شرکت ها و وزارت خانه های مختلف اعم از تعاونیهای تولیدی ، مصرف و مسکن به عنوان مدیر و برنامه ریز مشغول به کار شوند.

تحصیلات تکمیلی :

فارغ التحصیلان این رشته می توانند در کلیه ی گرایشهای علوم انسانی ادامه تحصیل دهند مانند:

- مردم شناسی ، جامعه شناسی و جمعیت شناسی
- توسعه ی روستایی
- جامعه شناسی انقلاب اسلامی
- مطالعات فرهنگی
- ایرانشناسی

علوم قضایی

در اینجا به معرفی یکی از رشته های پرطرفدار رشته انسانی، یعنی **رشته علوم قضایی** می پردازیم. در این مطلب ویژگی ها و شرایط این رشته در اختیار داوطلبان و علاقمندان گرامی قرار داده شده است. لطفاً برای مطالعه کامل مطلب معرفی رشته **علوم قضایی** به ادامه مطلب مراجعه کنید.

در فرهنگ پر بار اسلامی و از جمله در قرآن مجید بر لزوم حکم بر اساس ما انزل... به کرات تاکید شده است رعایت این دستور که در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز مورد اشاره قرار گرفته است ایجاب می کند که کسانی که تصدی امر قضا را در محاکم کشور بر عهده می گیرند ضمن آشنایی با آخرین تحولاتی که در عالم علم حقوق رخ می دهد، تسلط کافی بر منابع فقه اسلامی داشته باشند، به طوری که مستقیماً بتوانند با مراجعه به کتب فقهی مرجع احکام مربوطه را استخراج نمایند.

برنامه درسی دوره کارشناسی رشته علوم قضایی

دانشکده علوم قضایی و خدمات اداری در جهت دسترسی به این هدف مهم تنظیم شده و در آن تلاش شده است که در عین رعایت دروس عمومی و دروس تخصصی مصوب رشته حقوق به طور کامل، با افزودن تعدادی واحد فقهی در برنامه درسی و تعدادی واحد عربی به عنوان دروس پیش نیاز تسلط نسبی دانش آموختگان دانشکده بر موازین فقهی تأمین گردد.

هدف اولیه از تشکیل دوره کارشناسی علوم قضایی تربیت نیروی کارآمد جهت تصدی مشاغل قضایی در قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران می باشد.

حداقل و حداکثر تحصیل در دوره کارشناسی علوم قضائی مطابق آئین نامه آموزش مصوب شورای عالی برنامه ریزی است، کلیه دروس حداکثر در (۸) ترم ارائه می گردد. طول هر ترم ۱۷ هفته است و زمان آموزش هر واحد درس از نوع نظری هفته ای یک ساعت و عملی ۲ ساعت است.

تعداد کل واحد های درس دوره کارشناسی رشته علوم قضائی ۱۳۵ است.

با توجه به هدف اصلی از تشکیل این دانشکده، فارغ التحصیلان آن توانائی های لازم را برای تصدی امر قضا در محاکم جمهوری اسلامی ایران پیدا خواهند کرد، علاوه بر این با توجه به اینکه دانشجویان دانشکده کلیه دروس تخصصی رشته حقوق را همانند دانشجویان دانشکده های حقوق سراسر کشور مطالعه می کنند، برای مشاغل زیر نیز درست مثل دانش آموختگان حقوق توانایی خواهند داشت:

- در مسائل تحریر دعاوی که شامل بازپرسی و دادیاری است.
- در مسائل تحریر ادله مانند معاینه محل و استماع گواهان محلی و استماع اظهارات متداعیین معذور از حضور در دادگاهها به دلایل مختلف از قبیل مرض و غیره.
- در ادارات تسویه ورشکستگی و سرپرستی محجورین فنی و حقوقی.
- در ادارات اجرای احکام (مدنی و کیفری)
- در ادارات ثبت اسناد و املاک
- در دفاتر اسناد رسمی به صورت سردفتر و دفتربار
- در وکالت دعاوی خصوصی و دولتی (داخلی و خارجی)
- در تنظیم قراردادهای اقتصادی و بازرگانی داخلی و خارجی که تخصص لازم دارد.
- مشاوران حقوقی (کارشناسان حقوقی) در وزارتخانه ها و موسسات دیگر دولتی

معرفی رشته علوم قضایی

عموم فارغ‌التحصیلان دبیرستان رشته انسانی، به امید وکیل شدن به این رشته روی می‌آورند؛ یکی از رشته‌هایی که شباهت‌های زیادی در واحدهای دروس ارائه‌شده و زمینه‌های کاری پس از فارغ‌التحصیلی با رشته حقوق دارد، رشته علوم قضایی است. رشته‌ای که به‌مانند حقوق، حول حق یابی و برپایی عدالت و معیار قانون می‌گردد؛ با این تفاوت که به جای وکیل، قاضی تربیت می‌کند.

راه‌های ورود به رشته علوم قضایی

پذیرش این رشته، در دانشگاه سراسری برای فارغ‌التحصیلان هر سه رشته انسانی، تجربی و ریاضی ممکن است، اگرچه ظرفیت پذیرش این رشته در گروه انسانی نسبت به سایر گروه‌ها بیشتر است. همچنین برای ادامه تحصیل در دانشگاه‌های آزاد کشور در رشته علوم قضایی، می‌توان بدون کنکور و صرفاً بر اساس سوابق تحصیلی نسبت به ثبت‌نام برای دو نیمسال مهرماه و بهمن‌ماه اقدام کرد. (حداقل نمره معدل کتبی دیپلم و معدل کل پیش‌دانشگاهی ۱۴ است). لازم به ذکر است پذیرش دانشجو در این رشته علاوه بر مقطع کارشناسی، به‌صورت کارشناسی ارشد پیوسته نیز در دانشگاه علوم قضایی میسر است. ناگفته نماند پذیرش (مقطع کارشناسی) برای این رشته، در دانشگاه سراسری فعلاً فقط برای آقایان صورت می‌گیرد. برای پذیرفته شدن در دانشگاه علوم قضایی حداکثر سن مورد پذیرش ۲۴ سال تمام است.

مهارت‌های لازم برای ورود به رشته علوم قضایی

برای علاقه‌مندان به رشته علوم قضایی لازم است تا بر زبان و ادبایت فارسی مسلط باشند، قدرت استدلال بالا، فن بیان خوب، روحیه قوی و عدالت‌جو، اعتمادبه‌نفس و خلاقیت ذهنی بالایی نیز نیاز است. قضات آینده و داوطلبان علوم قضایی فعلی لازم است تا در نویسندگی نیز توانایی بالایی داشته باشند، مفاهیم منطق ریاضی را به‌خوبی درک کنند و با علوم جامعه‌شناسی و روانشناسی و علوم فلسفی آشنایی داشته باشد. از آنجایی که در قوه قضاییه کشور ما، قضاوت بر اساس دین اسلام و احکام مربوط آن است، لازم است تا داوطلبان این رشته بر فقه اسلامی تسلط پیدا کنند تا در صورت نیاز بتوانند به‌صورت مستقیم به منابع موردنیازشان دسترسی پیدا کنند.

مشاوره و راهنمایی

رشته مشاوره و راهنمایی یکی از رشته‌های گروه علوم انسانی است که جنبه کاربردی دارد و دروس آن بیشتر در زمینه رشد، ابعاد مختلف شخصیت آدمی و پیشگیری از مشکلات و اختلالات بخصوص مشکلات دانش‌آموزان و نوجوانان می‌باشد.

امروزه بشر با مشکلات فراوانی دست به گریبان است. مشکلاتی که می‌تواند زندگی انسان را از روند طبیعی و عادی خویش خارج سازد و به همین دلیل باید بر این مشکلات غلبه کرد. اما گاهی انسان نمی‌تواند به تنهایی بر بعضی از مشکلات خویش غلبه کند و برای حل آنها نیاز به کمک دیگران دارد و اینجا است که ضرورت حضور یک کارشناس مشاور احساس می‌شود. فردی که مهارت و تخصص لازم را برای راهنمایی دیگران کسب کرده است.

مشاوره در اصل یعنی پیشگیری و پیشگیری یعنی این که به افراد آموزش داده شود که چه کنند تا دچار بحران‌های روحی نگردند و راه پیشرفت و تکامل را راحت تر و سریع تر طی نمایند. البته بخش دیگری از مشاوره نیز شامل حال افرادی می‌شود که دچار بحران شده‌اند و اکنون نمی‌دانند که چگونه باید از بحران مورد نظر عبور کرده و یا با آن کنار بیایند که در اینجا مشاور به فرد مراجعه کننده کمک می‌کند تا خودش را، نیازهایش را، هدفش را و راه رسیدن به هدفش را بشناسد تا بتواند بر بحران موجود غلبه کند.

کارشناس مشاوره عمدتاً به یاری خود فرد، مشکل او را حل می‌کند. به عبارت دیگر به مراجعه کننده کمک می‌کند تا تفکر، احساسات، اندیشه و یا تصمیم‌گیری خود را تغییر داده تا در نهایت بتواند نوع رابطه خود را با دنیای اطرافش تغییر دهد، اما یک مددکار با تاثیر بر روی دنیای بیرون فرد، مشکل مراجعه کننده را حل می‌کند. برای مثال به یاری خانواده، محیط کار و یا نهادهای مختلف موجود در کشور، مشکلات خانوادگی، اقتصادی و یا کاری مراجعه کننده را حل می‌کند.

گفتنی است که تا چند سال پیش رشته مشاوره و راهنمایی دارای دو گرایش مشاوره و امور تربیتی بود اما در حال حاضر دانشگاهها و مراکز آموزش عالی در گرایش امور تربیتی، دانشجو نمی‌پذیرند.

توانایی‌های مورد نیاز و قابل توصیه

دانشجو این رشته نیازمند کسب توانمندی‌های آشنایی با روان‌شناسی تعلیم و تربیت، آگاه بودن از مسائل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و مذهبی است تا بتواند مراجعه‌کنندگان خود را که از اقشار مختلف جامعه و دارای مشکلات متنوعی هستند بخوبی راهنمایی کند و باید در درس‌های ریاضی خصوصا آمار و زبان انگلیسی قوی باشد.

خوب گوش دادن و خوب سخن گفتن دو ویژگی مهم و ضروری برای دانشجوی رشته مشاوره است چون یک مشاور باید بتواند با صبر و بردباری و آرامش درونی خود فضای مناسبی برای مراجعه‌کننده ایجاد کند و به او اجازه دهد که خود را تخلیه کرده و دغدغه‌های ذهنی خویش را بیان کند و سپس با کلامی گویا و فصیح او را راهنمایی نماید.

دانشجو مشاوره از یک سو باید شخصیتی متعادل داشته باشد تا بتواند بر دیگران تاثیر گذاشته و به درستی آنها را راهنمایی کند و از سوی دیگر اهل تحقیق و پژوهش باشد تا علل مشکلات و بحران‌های موجود در جامعه را ریشه‌یابی کند.

مشاوره در اصل یعنی پیشگیری و پیشگیری یعنی اینکه به افراد آموزش داده شود که چه کنند تا دچار بحران‌های روحی نگردند و راه پیشرفت و تکامل را راحت تر و سریع تر طی نمایند.

نکات تکمیلی

روان‌شناسی یک علم تحقیقاتی است اما مشاوره بیشتر جنبه کاربردی دارد که از تحقیقات و داده‌های روان‌شناسی برای حل مشکلات مردم یاری می‌گیرد. همچنین موضوع روانشناسی (روانشناسی بالینی) افرادی است که دچار اختلالات روحی و روانی شده‌اند، یعنی در این علم بیماران روحی و روانی مورد مطالعه قرار می‌گیرند اما در مشاوره سخن از مردم عادی است که با بحران‌های روحی روبرو هستند.

وضعیت ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر

امکان ادامه تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد در داخل کشور وجود دارد.

رشته‌های مشابه و نزدیک به این رشته

دو رشته علوم تربیتی و روان‌شناسی از رشته‌های نزدیک به این رشته هستند.

علوم ارتباطات اجتماعی

هدف این رشته تربیت افراد متخصص و متعهد در امر روزنامه‌نگاری و روابط عمومی

می‌باشد. زیرا انسان قرن ۲۱ با بشر اولیه تفاوت بسیاری دارد و باید برای برقراری ارتباط با او بخصوص ارتباطی با نفوذ و پایدار که با حرفها و تجربه‌های تازه و ناگفته همراه باشد، به هنر و دانش پیچیده علوم ارتباطات اجتماعی مجهز بود. خدمت در وسایل ارتباطی و انجام وظایف خبری چه در روزنامه‌ها و رادیو و تلویزیونها و چه در سازمان‌های ارتباطی دیگر مانند روابط عمومی یک مأموریت و رسالت بزرگ و اجتماعی است و در انجام این مأموریت آمادگی قبلی، تربیت حرفه‌ای و مسئولیت اجتماعی ضرورت کامل دارد.

توانایی‌های مورد نیاز و قابل توصیه

تردیدی نیست که وسایل ارتباط نوین در جوامع بزرگ معاصر در مقیاسهای جهانی، ناحیه ای، کشوری و شهری به علت نبودن مراوده و تماس مستقیم در میان افراد گروههای وسیع، تنها عامل ارتباطی انسانها هستند و صدا و زبان اجتماع به شمار می آیند و در صورتی که کار آنها تعطیل شود و یا کار خود را به خوبی انجام ندهند و وظایف و مسؤولیتهای خویش را شناسند و رعایت نکنند، در راه تکامل و پیشرفت انسان دشواریهای فراوانی ایجاد می شود.

بنابراین خدمت در وسائل ارتباطی و انجام وظایف خبری و چه در روزنامه ها و رادیو و تلویزیونها و چه در سازمانهای ارتباطی دیگر مانند روابط عمومی یک مأموریت و رسالت بزرگ و اجتماعی است و در انجام این مأموریت آمادگی قبلی، تربیت حرفه ای و مسؤولیت اجتماعی ضرورت کامل دارد. برای همین دانشجوی این رشته نباید به طور اتفاقی در رشته علوم ارتباطات پذیرفته شود، بلکه باید با شناخت کامل از این رشته و با اطلاع از این توانمندی ها و ویژگیهای لازم برای موفقیت در آن، رشته فوق را انتخاب نماید.

دانشجوی روزنامه نگاری باید دارای دوازده خصیصه باشد که این خصایص عبارتند از:

- ۱- داشتن ذوق و استعداد نویسندگی
- ۲- کنجکاوی، تیزبینی و نکته سنجی
- ۳- داشتن ضریب هوشی بالاتر از متوسط جامعه
- ۴- توانایی جوشش با طبقات مختلف مردم
- ۵- صبر و حوصله زیاد
- ۶- داشتن توانایی جسمی و روانی برای دوندگی های اضطراری
- ۷- قدرت تفکر سریع
- ۸- عشق به کار خبری
- ۹- مؤمن به رعایت اصول اخلاقی و داشتن تقوا
- ۱۰- نداشتن خودبینی، غرور و تکبر، انزواجویی، ساده لوحی، تعصب فکری، فضل فروشی، گزافه گویی و تندخویی.
- ۱۱- داشتن توانایی های ارتباطی
- ۱۲- داشتن حافظه ای بیش از حافظ متوسط جامعه

البته به ندرت ممکن است فردی بتواند از تمامی این خصایص برخوردار باشد و هدف از تجسم فردی با ویژگیهای دوازده گانه فوق صرفاً ترسیم تصویری ایده آل از آن خصایص است که باید کوشش کرد تا در حد امکان به آن ها دست یافت.

برای ورود به این رشته هم مثل رشته نقاشی، موسیقی و سایر زمینه های هنری باید ذوق و استعداد وجود داشته باشد بنابراین وجود یک آزمون ویژه ضروری است. یعنی اینکه از طریق آزمون سراسری نمی توان برای این رشته دانشجو انتخاب کرد مگر اینکه برای سنجش کل ذوق و استعداد عمومی، نگارش فارسی، زبان خارجه و اطلاعات عمومی در مرحله اول از این کنکور استفاده شود و در مرحله دوم آزمون جداگانه ای انجام گیرد. این آزمون جداگانه باید نویسندگی، شم خبری، کنجکاوی اجتماعی، آمادگی برای خدمت اجتماعی و تحمل رنج و مشقت این حرفه را که زمان نمی شناسد، ساعت کار معینی ندارد مثلاً ۷ صبح تا ۲ بعدازظهر ندارد و ممکن است تمام ساعات شبانه روزی و حتی روزهای تعطیل را اشغال کند در بر بگیرد.

به این ترتیب دانشجوی روزنامه نگاری باید برای زمان طولانی کار، ساعات شب، روزهای تعطیل، فعالیت در محیط اجتماعی نامناسب و حتی در جریان جنگها، جبهه ها، شورشهای اجتماعی و یا خطرناکترین صحنه ها و حساسترین لحظه ها، آمادگی برخورد داشته باشد. به نظر می رسد که در این آزمون جداگانه مصاحبه و حتی آزمایشهای روانی هم مورد لزوم باشد.

رشته روزنامه نگاری نهال تنومندی است که از چشمه های هنر و ادبیات، فرهنگ و فلسفه، سیاست و اقتصاد، صنعت و تکنولوژی سیراب می شود. برای همین دانشجوی این رشته دروس تئوری و نظری مانند مبانی جمعیت شناسی، مبانی روان شناسی، مبانی فلسفه، مبانی علم اقتصاد، نظریه های ارتباطات اجتماعی و اندیشه های سیاسی در قرن بیستم را مطالعه می کند و همچنین دروسی را که هم جنبه عملی و هم جنبه تئوری دارند مثل اصول و تکنیک های تهیه خبر، مصاحبه، گزارش، روش تحقیق، عکاسی خبری، صفحه آرایی و ویراستای را آموزش می بیند.

قریحه نویسندگی، ذوق و توانایی بالفطره در خلاقیت های هنری به اضافه شهامت و جسارت عرض وجود در جامعه، روحیه انتقاد پذیری و احترام به قضاوت دیگران از جمله ویژگیهای ورود به دنیای روزنامه نگاری است.

روزنامه نگاری سر پردرد می خواهد و دلی به وسعت دریا، جستجوگری که از پای نایستد. بینش گسترده بیابد، با یافتن پاسخ سؤالی در پی یافتن جواب پرسش دیگر باشد. خود را به سلاح آگاهی مجهز کند و بداند و بداند و برای این دانستن بخواند و بخواند

معرفی گرایش های مقطع کارشناسی

روزنامه نگاری

وقتی در سال ۱۲۵۳ هجری قمری اولین روزنامه در ایران با عنوان کاغذ اخبار انتشار یافت، هیچ کس فکر نمی کرد برای تهیه مطالب روزنامه باید به رموز و فنون جستجوی اخبار و اصول انتخاب و تنظیم آن آشنا بود و باز هیچ کس فکر نمی کرد که حدود ۱۷۰ سال دیگر هر روزنامه یا نشریه ای نیازمند نیروهای آموزش یافته، با تجربه و بانشاطی خواهد بود. افرادی که به فنون و روش های علمی روزنامه نگاری آشنا باشند تا روزنامه دچار روزمرگی، شرایط زدگی و یکنواختی نشود.

روزنامه نگاری در قرن گذشته بوسیله نویسندگان و صاحبان ذوق ادبی بوجود آمد و هنوز هم در برخی از کشورهای عقب مانده، روزنامه نگاران همان نویسندگان ادبی هستند. در حالی که ذوق و قریحه به تنهایی کافی نیست و کسانی که بخواهند در امور مطبوعاتی خدمت کنند مانند داوطلبان سایر حرفه های اجتماعی و حتی بیش از آن ها احتیاج به آموزش و پرورش تخصصی دارند. آموزشی که در کشور ما در رشته علوم ارتباطات گرایش روزنامه نگاری داده می شود.

حال سؤال اینجاست که در رشته روزنامه نگاری چه آموخته می شود، که هر روزنامه نگاری نیاز به تحصیلات دانشگاهی دارد؟ امروزه در مدارس روزنامه نگاری همه جای دنیا به خاطر گوناگونی مطبوعات موجود در یک روزنامه و این که روزنامه نگاری صرفاً نوشتن خبر و تکنیک های خبرنگاری نیست، برنامه های آموزشی را طوری تنظیم می کنند که بیش از ۵۰٪ دروس دانشجویان در زمینه های دیگر متمرکز شود. مثلاً توصیه می شود که [دانشجوی روزنامه نگاری](#)، علوم سیاسی بخواند و با سایر زمینه هایی که در حرفه خود با آن سروکار دارد، آشنا شود. مثلاً درس هایی مثل فیزیک یا شیمی یا زیست شناسی جزو درسی است که دانشجوی روزنامه نگاری که می خواهد فرضاً با یک پزشک مصاحبه کند باید زمینه های آن را بشناسد. در واقع مسأله فقط این نیست که شما بتوانید خوب مصاحبه کنید، خوب گزارش تهیه کنید و خوب خبر بنویسید یا تیتربزنید بلکه بحث محتوا خیلی مهم است. خبرگزاری ها همه گونه خبر و مطلب مخابره می کنند و روزنامه نگار باید بتواند حداقل آن خبر را بفهمد. برخی از بررسی ها نشان می دهد که مقدار زیادی از تلکس هایی که توسط برخی خبرنگاران دور ریخته می شود، به آن خاطر است که اساساً موضوع توسط خبرنگار درک نمی شود. طبعاً چنین خبرنگاری آن دسته از اخبار را درک می کند که خودش می فهمد یا دوست دارد که بفهمد. از همین رو روزنامه نگاری را می توان علمی دانست که باید به همه علوم دیگر اشراف داشته باشد. رشته روزنامه نگاری نهال تنومندی است که از چشمه های هنر و ادبیات، فرهنگ و فلسفه، سیاست و اقتصاد، صنعت و تکنولوژی سیراب می شود برای همین دانشجوی این رشته دروس تئوری و نظری مانند مبانی جمعیت شناسی، مبانی روانشناسی، مبانی فلسفه، مبانی علم اقتصاد، نظریه های ارتباطات اجتماعی و اندیشه های سیاسی در قرن بیستم را مطالعه می کند. همچنین دروسی را که هم جنبه علمی و هم جنبه تئوری دارند مثل اصول و تکنیک های تهیه خبر، مصاحبه، گزارش، روش تحقیق، عکاسی خبری، صفحه آرایی و ویراستاری را آموزش می بیند.

روابط عمومی

در یک بررسی که از یک شماره وال استریت جورنال در مارس ۱۹۸۱ به عمل آمد، نشان داده شد که بیش از ۴۵ خبر از مجموع ۱۸۸ خبر درج شده در یک شماره این روزنامه را نقل مستقیم اطلاعیه های خبری تشکیل می داد که از سوی روابط عمومی سازمانها به دفاتر این روزنامه ارسال شده بود. بررسی عمیق تری نشان داد که نویسندگان متون خبرهای دیگر این روز و این شماره نیز به نوعی از همکاری ها و یاری های مسئولین روابط عمومی سازمانها برخوردار بوده اند. این تحقیق و تحقیقاتی دیگر که در متون رسانه های دیگر و چگونگی تهیه این متون به عمل آمده، ثابت کرده است که رسانه ها برای دستیابی به برخی از اخبار وابسته به همکاری روابط عمومی ها هستند.

فقه و حقوق اسلامی

در اینجا به معرفی یکی از رشته های پرطرفدار رشته انسانی، یعنی رشته فقه و حقوق اسلامی می پردازیم. در این مطلب ویژگی ها و شرایط این رشته در اختیار داوطلبان و علاقمندان گرامی قرار داده شده است. لطفا برای مطالعه کامل مطلب معرفی رشته فقه و حقوق اسلامی به ادامه مطلب مراجعه کنید.

پس از انقلاب اسلامی و متناسب با تغییر نگرش ها و رفتارها قوانین متعددی دچار تغییر و تحول گردید حتی قانون اساسی. ریشه بسیاری از مبانی قانون گذاری در جمهوری اسلامی ایران فقه شیعه و قواعدی بود که ما آن را در چارچوب قواعد فقه می شناسیم مدرسه عالی شهید مطهری با عنایت به اهداف عالی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و نیازهای علمی و فرهنگی کشور در زمینه های آموزشی ، پژوهشی و اجرایی به اساتید ، محققان و کارشناس ، به تنظیم و تدوین برنامه درسی مناسب برای دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی اقدام نموده است .

مشخصات کلی ، برنامه و سرفصل دروس به شرح زیر است:

کارشناس فقه و حقوق اسلامی یکی از دوره های آموزشی در نظام آموزش عالی است

وهدف از تشکیل آن:

(۱) تربیت اساتید مورد نیاز دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی در رشته های الهیات و حقوق از طریق دوره های کارشناسی ارشد و دکتر

(۲) تربیت محققان و پژوهشگران مورد نیاز مراکز علمی و تحقیقاتی از طریق دوره های کارشناسی ارشد و دکتری.

(۳) کارشناسان مورد نیاز دستگاه قضایی کشور.

(۴) تربیت کارشناسان توانا جهت خدمت در قسمتهای کارشناسی مراکز دولتی و غیره.

بازار کار رشته فقه و حقوق اسلامی :

دانشجویان طی دوره کارشناسی علاوه بر آشنایی با مباحث بنیادی و اساسی در زمینه های مختلف علوم اسلامی ، بطور نسبی درباره حقوق اسلامی و عرفی به کسب دانش و تخصص می پردازند بگونه ای که در پایان این دوره زمینه لازم برای ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری فقه و حقوق خصوصی و فقه و حقوق جزا در مدرسه عالی و سایر رشته های مرتبط در دیگر مراکز آموزش عالی بمنظور ادامه تحصیلات و پژوهش های تخصصی واجتهادی فراهم می شود و خواهند توانست در جهت تحقق اهداف مذکور در این برنامه و پیشبرد فرهنگ جامعه نقش موثری را ایفاء نمایند .

علوم سیاسی

امروز هیچ ملتی نمی‌تواند جدا از دیگر ملتها و بی‌اعتنا به آنچه در دیگر نقاط عالم می‌گذرد زندگی کند و هر اتفاقی کم یا بیش سریع یا کند به نوعی در سرنوشت او تاثیر خواهد گذاشت مطالعه تحولات جهانی و گاه پیش‌بینی اتفاقات و بررسی تاثیر آنها و نحوه برخورد هر کشور با آن ، کار متخصصان علوم سیاسی و روابط بین‌الملل است. محور سیاست خارجی هر کشور تامین منافع ملی است. شناخت منافع ملی و عوامل تامین کننده و تهدید کننده آن را کارشناسان علوم سیاسی به عهده دارند. هدف از این رشته تربیت کارشناسان و تحلیلگران و متخصصان سیاست خارجی و روابط بین‌الملل است. در رشته علوم سیاسی مسایل و موضوعات زیر بنایی عرصه سیاست به صورت دانشگاهی و علمی بررسی می‌شود و در واقع یک اندیشمند علوم سیاسی لایه های زیرین و عمیقتر مسایل سیاسی را می‌شکافد و به همین دلیل قضایا را از بعد تازه ای تحلیل می‌کند .

هدف رشته علوم سیاسی تربیت سیاست شناسانی است که بتوانند راهکارهای مناسبی ارائه بدهند تا منافع متضاد یک جمع که در چارچوبی به نام کشور زندگی می‌کنند، با یکدیگر تلفیق داده شده و در نتیجه چرخ مملکت بخوبی به گردش درآید .

آنچه مردم به نام سیاست و مسائل سیاسی می‌شناسند با سیاست به مفهومی که در رشته علوم سیاسی مطرح است، تفاوت بسیار دارد و دانشجویان موفق این رشته نیز نه یک سیاستمدار بلکه یک سیاست‌شناس خواهند شد. علوم سیاسی به عنوان یک رشته دانشگاهی با علوم سیاسی به عنوان بحث‌های تخصصی در مورد مسائل سیاسی تفاوت دارد.

علوم سیاسی به عنوان یک رشته دانشگاهی به بررسی اندیشه‌ها و نظریه‌های سیاسی و کارکرد آنها در عرصه جامعه می‌پردازد و به عبارت دیگر رشته علوم سیاسی یعنی ارائه یکسری نظریه‌ها و یا یکسری ابزارها و راهکارهایی که بر اساس آنها هر جامعه شرایط و مشکلات حال را بررسی کرده و از پیش پا بر می‌دارد و برای حرکتها و اقدامات بعدی یعنی ترسیم فضا برای مسیر آینده برنامه‌ریزی می‌کند و همچنین از تجارب و دستاوردهای بشر که در طول تاریخ در عرصه اجتماع به دست آورده است، بهره می‌برد. پس می‌توان گفت که علوم سیاسی در عین این که به حال نگاه کرده و برای آینده برنامه‌ریزی می‌کند، ریشه‌اش در گذشته می‌باشد.

توانایی‌های مورد نیاز و قابل توصیه

دانشجوی علوم سیاسی باید کتب تاریخی بخصوص تاریخ سیاسی را دوست داشته باشد و فلسفه را با علاقه بخواند .

دانشجوی علوم سیاسی باید فردی منطقی بوده و نظریاتش مستند به دلیل و مدرک باشد و کسی است که قدرت ابتکار و توانایی فکری وسیعی داشته باشد و ریشه‌ها را شناسایی بکند و اوج بگیرد و از بالا مشکلات را ببیند و با همه اقشار جامعه ارتباط داشته باشد تا بفهمد که مردم جامعه‌اش به چه فکر می‌کنند و نیازهای آنان چیست.

داشتن شم و علاقه به مسایل سیاسی و برخورداری از یک دید عمیق و وسیع ویژگی‌هایی است که [دانشجوی علوم سیاسی](#) باید داشته باشد.

وضعیت ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر

در ۸ دانشگاه کشور کارشناسی ارشد علوم سیاسی وجود دارد و گرایش روابط بین‌الملل جزو گرایش‌های کارشناسی ارشد می‌باشد.

رشته‌های مشابه و نزدیک به این رشته

حقوق و تاریخ

آینده شغلی و بازار کار

در روابط عمومی‌ها : هر روابط عمومی که بخواهد کار عملی و صحیح انجام دهد نیازمند وجود یک کارشناس سیاسی است.

سازمان‌های بین‌المللی: نمایندگی هر کشور در یک سازمان را متخصصان علوم سیاسی بر عهده دارند.

در حال حاضر فارغ‌التحصیلان رشته علوم سیاسی در بخشهای سیاسی و حقوقی سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها و همچنین در صدا و سیما و روزنامه‌ها مشغول بکار می‌باشند. اگر هدف از آمدن به دانشگاه را به دست آوردن نوعی بصیرت بدانیم ، رشته علوم سیاسی ریشه در تمدن بشری دارد اما متأسفانه با وجود قدمت دیرینه و اهمیت این رشته در تاریخ بشر ، جایگاه آن در کشور ما چندان مشخص نیست و در نتیجه وضعیت استخدامی فارغ‌التحصیلان این رشته با دشواری و محدودیت‌هایی روبرو است .

سازمانها و وزارتخانه‌های بسیاری می‌توانند فارغ‌التحصیلان رشته علوم سیاسی را جذب کنند که در این میان وزارت امور خارجه از همه شاخص‌تر است اما در حال حاضر حتی فارغ‌التحصیلان روابط بین‌الملل نیز به سختی جذب این وزارتخانه می‌شوند و وزارت امور خارجه نیاز به نیروی جدیدی ندارد . امروزه حدود ۹۰٪ فارغ‌التحصیلان علوم سیاسی با مشکل اشتغال روبرو هستند به همین دلیل اگر داوطلبی به امید یک آینده شغلی روشن می‌خواهد وارد رشته علوم سیاسی شود بهتر است که از این رشته صرف نظر کند .

در آخر لازم است گفته شود که با وجود تمامی این مشکلات اگر دانشجویی واقعاً علاقمند بوده و در این رشته متبحر باشد و همچنین قلم خوبی داشته باشد از نظر شغلی مشکلی نخواهد داشت و حتی سازمانهای مختلف به دنبال او خواهند بود . فارغ‌التحصیل این رشته می‌تواند در آموزش و پرورش نیز تدریس نماید. با این وضعیت شغلی که ذکر شد اغلب دانشجویان این رشته هنگام ورود شناخت و علاقه لازم را نداشته‌اند اما یک دانشجوی خوب رشته علوم سیاسی ، دانشجویی که می‌داند چرا به این رشته آمده و با دیدی باز این رشته را انتخاب کرده است نباید نگران آینده شغلی اش باشد .

ژئومورفولوژی

در اینجا به معرفی یکی از رشته های پرطرفدار رشته انسانی، یعنی **رشته ژئومورفولوژی** می پردازیم. در این مطلب ویژگی ها و شرایط این رشته در اختیار داوطلبان و علاقمندان گرامی قرار داده شده است. لطفا برای مطالعه کامل مطلب معرفی رشته **ژئومورفولوژی** به ادامه مطلب مراجعه کنید.

جغرافیای طبیعی علمی است که محیط طبیعی و تاثیر عوامل و عناصر محیطی بر زندگی و فعالیتانسانرا مطالعه می کند. این علم در مقطع کارشناسی دارای دو رشته ژئومورفولوژی و آب و هواشناسی است.

ژئومورفولوژی:

ژئومورفولوژی علم شناسایی اشکال ناهمواریهای زمین است ، این واژه از زبان یونانی گرفته شده و از سه جز Geo به معنی زمین ، Morphe به معنی شکل و Logos به معنی شناسایی ترکیب یافته است

دید کلی رشته ژئومورفولوژی :

ژئومورفولوژی جدید بیشتر مبتنی بر **مقایسه سیستماتیک اشکال ناهمواریها** و نهشته‌هایی است که موجب تعیین سن آنها می‌گردد و همچنین تعیین اشکال اولیه و اصلی ناهمواریها و بالاخره شناسایی فرآیندها و محیط موورفوکلیماتیک هنگامی که ناهمواریها را بوجود آورده‌اند، مورد توجه می‌باشد. همچنین ژئومورفولوژی از مطالعات آماری برای بررسی اشکال ناهمواریها بهره می‌گیرد و سعی دارد در تحول ناهمواریهای زمین علیرغم پیچیده بودن مساله دینامیک طبیعت ، سهم فرآیندهای مختلف ناشی از آب و هوا و پوشش گیاهی و ماهیت سنگها و ساخت زمین و تغییر شکلهای تکتونیکی و میراث مراحل اولیه تکامل را از نظر دور ندارد.

تاریخچه رشته ژئومورفولوژی :

این علم از دیرباز به وسیله جغرافی دانان یونانی بی‌آنکه عنوان مشخصی داشته باشد شناخته شده بود و بعدها در دوره رنسانس ، لئوناردو داوینچی و برنارد پالیسی در گسترش آن پیش قدم شدند. لئوناردو واوینچی در یادداشت‌های خود از روابط مهمی که بین ابعاد دره‌ها و رودخانه‌ها وجود دارد سخن می‌گوید و در قرن نوزدهم ژئومورفولوژی یکی از شاخه‌های سیستماتیک علوم مربوط به زمین می‌گردد.

سیر تحولی و رشد کاربرد ژئومورفولوژی در اوایل قرن ۱۹ بوسیله مهندسين هیدرولیک که مامور ایجاد کانالهای آبی و تنسيق رودخانه‌ها بودند، مورد توجه قرار گرفت و ژئومورفولوژی دینامیکی نیز در تنظیم طرحهای ایمنی و حفاظت راه‌ها مورد توجه مهندسين عمران ناحیه‌ای واقع شد، از جمله مهندس سورل در سال ۱۸۷۲ تئوری جدیدی در مورد چگونگی تحول و تکامل و دگرگونی رودخانه‌ها ارائه داد. و مهندس دوس آب شناس معروف در سال ۱۸۴۱ مفهوم نیمرخ متعادل رودخانه‌ها را بیان داشت.

جنگل انان نیز به نوبه خود دریافتند که در جهت مبارزه علیه فرسایش خاک به وسیله سیلابها می‌توان از علم ژئومورفولوژی کمک گرفت و به همین منظور در قرن نوزدهم درخت کاری حوضه‌های سیلابی متداول گردید.

پژوهش‌های علمی ژئومورفولوژی از اواخر قرن ۱۸ آغاز گردیده بود و سوسور اهل ژنو ضمن بررسی یخچالها و اشکال نهشته‌های یخچالی دریافته بود که گسترش یخچالها در گذشته فوق العاده بیشتر از عصر حاضر بوده است : مطالعات نامبرده در قرن ۱۹ به وسیله یک سوئیزی دیگر به نام آگاسیز دنبال شد. زمین شناسان نیز به نوبه خود در جهت تعیین تاریخ زمین شناسی ، تحول ناهمواریها را مورد توجه قرار داده‌اند. چنانچه در اواخر قرن ۱۸ هوتون مبتکر این روش بوده و تحقیقات نامبرده چند سال بعد به وسیله پلایفر و جیکی و لئیل تعقیب شده است. در اواسط قرن ۱۹ زمین شناسان انگلیسی اولین کسانی بودن که مفهوم پیدایش دشتگون را بیان داشته‌اند.

در کشور فرانسه ژنرال دولانوئه و مارژری که اولی توپوگراف و دیگری زمین شناس بود، اشکال کلاسیک ناهمواری ژورایی را با توجه به ساختهای چین خورده آن بررسی کرده‌اند و در سال ۱۸۸۸ کتال جالبی تحت عنوان مقدمه‌ای بر ژئومورفولوژی به چاپ رسانیده‌اند.

در اتازونی ، کشف قسمتهای نیمه خشک غرب به پوول اجازه داد که ضمن بازبینی زمینی کیفیت تخریب رودخانه‌ای را در کانیون کلرادو تجزیه و تحلیل کند، و همچنین ژیلبرت در این زمینه مکانیزم آبهای جاری را تعیین کرده و ماک جی نیز نقش آبهای جاری سفره‌ای شکل را بررسی نموده است.

این قبیل بررسی‌ها بعدا به وسیله ویلیام موريس داویس تئوريسين معروف تکمیل گردیده و نامبرده تئوری معروف سیکل فرسایش را پیشنهاد می‌کند و با ارائه این تئوری ، ژئومورفولوژی وارد مرحله جدیدی می‌شود و داویس شخصیت علمی جهانی پیدا می‌کند.

لمرو ژئومورفولوژیدر مطالعه ناهمواریهای پوسته جامد زمین می‌توان سه ناحیه به شرح زیر تشخیص داد:

*زمین‌هایی که در آب فرو رفته‌اند (اعماق دریاها و دریاچه‌ها

*زمین‌هایی که خارج از آب هستند یعنی خشکیها.

*ناحیه تلاقی این دو یعنی ساحل که خود قلمرو ویژه‌ای است.

انواع ژئومورفولوژی:

ژئومورفولوژی ساختمانی:

ژئومورفولوژی ساختمانی از ماهیت سنگها و طرز قرار گرفتن آنها و پدیده‌هایی که از عمل تکتونیک (مانند خمیده گیهای طبقات ، شکستگیها ، چین‌ها و...) حاصل می‌شود ، بحث می‌کند که می‌توان گفت قسمت عمده شکل گیریهای پوسته زمین به وسیله این علم شناخته می‌شوند.

ژئومورفولوژی فرسایشی : گروه دیگر مانند آبهای جاری ، باد ، یخچالها که موجب کنده کاری ناهمواریها گشته و کم و بیش موجب تخریب و از بین رفتن آنها می‌گردند، مطالعه این گونه عوامل ، ژئومورفولوژی فرسایشی را تشکیل می‌دهد که گاهی به آن با کمی تفاوت در معنی عبارت ژئومورفولوژی دوره‌ای اطلاق می‌شود.

ارتباط ژئومورفولوژی با سایر علوم:

بین ژئومورفولوژی و سایر علوم ازجمله خاک شناسی ، هیدرولوژی و اکولوژی و آب و هوا شناسایی روابط بسیار نزدیک وجود دارد. زیرا عوامل این قبیل علوم بیشتر در سطح زمین موثرند. به علاوه مطالعات ژئومورفولوژی یک ناحیه با دانستن اطلاعات حاصله از علوم ذکر شده آسانتر می‌گردد.

ژئومورفولوژی بیشتر به پدیده های سطح زمین توجه دارد یعنی، ریخت یا چهره زمین را مطالعه می‌کند. به همین دلیل این علم ارتباط نزدیکی با زمین شناسی دارد و تحت تاثیر یافته های علم زمین شناسی است. چرا که ریختیا شکل ظاهری زمین، تبلور اتفاقات درون زمین می باشد. البته زمین شناسی بیشتر بهاعماق و لایه های درونی زمین می پردازد اما ژئومورفولوژی فرآیندهای بیرونی یا سطحیزمین را مطالعه می‌کند.

مددکاری اجتماعی

در اینجا به معرفی یکی از رشته های پرطرفدار رشته انسانی، یعنی رشته مددکاری اجتماعی می پردازیم. در این مطلب ویژگی ها و شرایط این رشته در اختیار داوطلبان و علاقمندان گرامی قرار داده شده است. لطفا برای مطالعه کامل مطلب معرفی رشته مددکاری اجتماعی به ادامه مطلب مراجعه کنید.

رشته مددکاری اجتماعی همانگونه که از اسم آن پیداست به عنوان یکی از رشته های موردنیاز برای کشوری مانند ایران که از آسیب های اجتماعی فراوانی رنج می برد می باشد و اهمیت آن را آنهایی که با ناملایمات اجتماعی در ارتباط هستند به خوبی درک می کنند رشته ای که عواطف انسانی، حوصله و صبر، خویشتنداری و ایجاد امیدواری و تحلیل و نظریه پردازی برای مشکلات مددجویان عزیز را در خود جا داده است و افرادی که اینرشته را انتخاب می کنند فقط در صورت علاقه موفق خواهند بود. در بسیاری از اوقات از مددجویان پرخاش هایی سر می زند که تحمل آن دشوار است در واقع شما که این رشته را انتخاب می کنید سپر بلای بسیاری از مدیران میانی و گاه ارشد خود هستید یک مددکار اجتماعی با توجه به آنچه خوانده و از طریق تجربه و مشاهده در جامعه درک کرده باید ابتدا گوش شنوا برای شنیدن حرفهای مددجو و خود داشته باشد و او را بدون هیچ تعارفی با واقعیات آشنا کند و از دادن قول های ناشدنی به مددجوی خود پرهیز نماید برای درک بهتر این مطالب شما را به مطالعه دروس این رشته دعوت می کنیم.

بازار کار رشته مددکاری اجتماعی :

مرکز جذب فارغ التحصیلان رشته مددکاری اجتماعی عمدتاً این مراکز می باشد: سازمان بهزیستی، کمیته امداد، بیمارستان ها و بعضی از کلینیک ها، سازمان تأمین اجتماعی و مؤسسات خیریه خصوصی ...

توانایی های لازم رشته مددکاری اجتماعی :

یک مددکار باید دارای توانمندی های روحی خاصی باشد؛ یعنی باید روحیه ای قوی داشته باشد تا بتواند مشکلات و معضلاتی را که در زندگی انسان ها می بیند، تحمل کند پس باید پذیرفت که افراد زودرنج و بسیار حساس و عاطفی به درد این رشته نمی خورند. در ضمن یک مددکار نباید در گفتگو و ارتباط برقرار کردن با دیگران دچار مشکل شود و در نهایت یک مددکار باید خود را به خوبی بشناسد چون اگر خود را نشناسد، نمی تواند به دیگری شناخت بدهد و او را کمک کند.

موقعیت شغلی رشته مددکاری اجتماعی در ایران :

رشته مددکاری از جمله رشته هایی است که داوطلبان هر سه گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، علوم تجربی و علوم انسانی می توانند آن را انتخاب کنند همچنین دانشجویان این رشته باید در دوران تحصیل ۲۴ واحد کارورزی و پس از فارغ التحصیلی ۲ سال طرح بگذرانند. این دو ویژگی رشته فوق را متمایز ساخته است، چرا که فارغ التحصیلان این رشته به دلیل تجربه ناشی از ۲۴ واحد کارورزی در ۶ واحد مستقل و ۲ سال طرح در سازمان ها و مؤسسه های دولتی، از موقعیت شغلی مناسبی برخوردار هستند. در واقع هر جایی که اداره رفاه یا امور اجتماعی هست، مددکار اجتماعی می تواند در آنجا حضور داشته و مسؤولیتی را بر عهده بگیرد. در نتیجه فارغ التحصیلان این رشته مشکل اشتغال ندارند. اما با وجود مزیت های این رشته، باید پذیرفت که رشته مددکاری با مشکلاتی نیز گریبانگیر است که در این میان گمنام بودن رشته مددکاری در جامعه و حتی در بین جوانان و داوطلبان کنکور مشکل بسیار بزرگی است.

مسابرداری

در اینجا به معرفی یکی از رشته های هر سه گروه آزمایشی علوم ریاضی ، علوم تجربی و رشته انسانی، یعنی **رشته حسابداری** می پردازیم. در این مطلب ویژگی ها و شرایط این رشته در اختیار داوطلبان و علاقمندان گرامی قرار داده شده است. لطفا برای مطالعه کامل **مطلب معرفی رشته حسابداری** به ادامه مطلب مراجعه کنید.

حسابداری یک سیستم است که در آن فرآیند جمع آوری، طبقه بندی ، ثبت، خلاصه کردن اطلاعات و **تهیه گزارشهای مالی** و صورتهای حسابداری در شکل ها و مدل های خاص انجام می گیرد. تا افراد ذی نفع درون سازمانی مثل مدیران سازمان و یا برون سازمانی مثل بانک ها، مجمع عمومی سازمان مورد نظر و یا مقامات مالیاتی بتوانند از این اطلاعات استفاده کنند. به همین دلیل فردی که تحصیلات دانشگاهی ندارد، بیشتر دفتردار است تا حسابدار. چرا که گزارشهای این دسته از افراد مطابق استاندارد نیست و پردازش کافی نمی شود و بیشتر تراز حسابها می باشد. برای مثال یک حسابدار تجربی نمی تواند براحتی بین دارایی کوتاه مدت و بلند مدت تفاوت قائل شود و یا نمی داند که چگونه باید معاملات ارزی را در دفاتر ثبت کرد. حسابداری به عنوان یک نظام پردازش اطلاعات، داده های خام مالی را دریافت نموده، آنها را به نظم در می آورد. محصول نهایی نظام حسابداری گزارش ها و صورتهای مالی است که مبنای تصمیم گیری اشخاص ذی نفع (مدیران ، سرمایه گذاران ، دولت و ...) قرار می گیرد.

حسابداری یک سیستم اطلاعاتی است که با فراهم کردن اطلاعات لازم کمک می کند تا سرمایه گذارها، اعتبار دهندگان، مدیران و دولت نسبت به مسائل اقتصادی بهتر بتوانند، تصمیم بگیرند. برای مثال اگر شخصی بخواهد در یک شرکتی سرمایه گذاری کند، تمایل دارد که وضعیت مالی آن شرکت و یا نتایج عملیات آن شرکت را در طی سالهای قبل بداند. موضوعاتی که به صورت گزارشهای مالی توسط حسابداران تهیه می شود.

حسابداری به منظور جوابگویی به نیازهای انسان به وجود آمده است. به همین دلیل با گذشت زمان و به موازات گسترش فعالیت‌های اقتصادی و افزایش پیچیدگی آن ، هدفها و روشهای حسابداری برای جوابگویی به نیازهای اطلاعاتی، توسعه یافته است. چرا که اشخاص، شرکت‌ها و دولت برای تصمیم‌گیری در مورد توزیع مناسب منابع مالی نیاز به اطلاعاتی قابل اتکا دارند که این اطلاعات را به یاری حسابداری می‌توان به دست آورد.

رشته حسابداری از جمله رشته‌هایی است که از داوطلبان هر سه گروه آزمایشی علوم ریاضی ، علوم تجربی و علوم انسانی دانشجو می‌پذیرد.

توانایی‌های مورد نیاز و قابل توصیه برای دانشجویان رشته حسابداری

داشتن شمّ ریاضی در رشته حسابداری از اهمیت بسیاری برخوردار است. به همین دلیل دانش‌آموزان رشته ریاضی در این رشته موفقتر هستند. البته این بدان معنا نیست که دانش‌آموزان رشته علوم انسانی قادر به ادامه تحصیل در رشته حسابداری نیستند؛ بلکه باید تلاش کنند تا از دانش ریاضی خوب و یا حداقل متوسطی برخوردار باشند. همچنین یک حسابدار باید بتواند بخوبی گزارش کارهای خود را ارائه دهد. بنابراین باید در ادبیات فارسی مسلط بوده و نگارش خوبی داشته باشد. این ویژگی بخصوص در سطوح بالاتر این رشته یعنی حسابرسی و مدیریت مالی اهمیت بسیاری دارد.

در آزمون هر سه گروه آزمایشی درس ریاضی به عنوان مهمترین درس این رشته ضریب ۴ دارد.

دانشجوی حسابداری باید صادق و رازدار باشد چون در آینده تمام اسناد و مدارک یک سازمان را در اختیار دارد و اگر فرد رازدار و در کل با اخلاقی نباشد لطمات زیادی به آن شرکت و در نهایت به جامعه وارد می‌آورد. این مساله بخصوص در حسابرسی اهمیت بیشتری دارد؛ زیرا اگر یک حسابرس که وظیفه بررسی گزارشات مالی یک سازمان و تأیید صحت و سقم آن را بر عهده دارد، درستکار نبوده و یا شهامت ابراز مشکلات را نداشته باشد، می‌تواند به نابسامانی‌های اداری و مالی یک جامعه دامن بزند.

و بالاخره یک حسابدار برای موفقیت در این دنیای پر از رقابت و تغییر و تحول باید خلاق، مبتکر، صبور و منضبط باشد.

علاقه به امور مالی و تجزیه و تحلیل‌های آن، عامل موفقیت دانشجوی حسابداری است.

نظر یک فارغ التحصیل مشغول به کار در رشته حسابداری

دانشجوی این رشته باید تحمل ساعتها کار در پشت یک میز و صندلی و سرو کار داشتن با اعداد و ارقام را داشته باشد. همچنین باید دقیق و منظم باشد تا در جمع بندی اعداد و ارقام دچار مشکل نگردد.

نکات تکمیلی رشته حسابداری

چند سال پیش وقتی که آقای . ت ریاست یکی از کارخانه های ایران را بر عهده گرفت با اخم های در هم و چهره های عبوس کارگرانی روبرو شد که ۶ ماه بود حقوق نگرفته بودند و امید چندانی نیز به رئیس جدید نداشتند. اما رئیس جدید که فارغ التحصیل رشته حسابداری بود با مدیریت قوی و درست خویش نه تنها کارخانه مورد نظر را از ورشکستگی نجات داد، بلکه امروزه این کارخانه یکی از بهترین کارخانه های کشور است که محصولات آن به خارج از کشور صادر می گردد و در حال حاضر نیز نحوه کار رئیس یاد شده به عنوان یک شیوه نوین در دانشگاهها تدریس می شود.

آنچه خواندید سرگذشت واقعی یکی از کارخانه های کشور است

وضعیت ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر

امکان ادامه تحصیل در این رشته تا مقطع دکترا وجود دارد.

آینده شغلی و بازار کار رشته حسابداری

به نظر می رسد فارغ التحصیلان دوره های تحصیلات تکمیلی این رشته، آمادگی و پختگی بیشتری برای حضور در بازار کار دارند. فرصت های شغلی یک حسابدار بسیار گسترده است و از پایین ترین سطح تا بالاترین سطح را در بر می گیرد. با وجود این که در دانشگاه های مختلف کشور اعم از دولتی ، غیرانتفاعی و آزاد، دانشجویان بسیاری در رشته حسابداری تحصیل می کنند، اما تعداد فارغ التحصیلان بیکار این رشته از سایر رشته ها کمتر است. چون از یک موسسه کوچک گرفته تا بزرگترین کارخانه های کشور حداقل برای تهیه اظهارنامه مالیاتی به حسابدار نیازمند هستند.

همچنین دانش حسابداری در بخش مالیات کاربرد وسیعی دارد. چون محاسبه سود به یاری حسابداری امکان پذیر است و تعیین مقدار سود نیز مبنای محاسبه مالیات شرکتها اعم از دولتی و خصوصی می باشد.

روان شناسی

ر اینجا به معرفی یکی از رشته های پرطرفدار رشته انسانی، یعنی **رشته روان شناسی** می پردازیم. در این مطلب ویژگی ها و شرایط این رشته در اختیار داوطلبان و علاقمندان گرامی قرار داده شده است. لطفاً برای مطالعه کامل مطلب معرفی رشته **روان شناسی** به ادامه مطلب مراجعه کنید.

در دوره های تحصیلی **روان شناسی** دو هدف عمده مطرح است: اول، هدف اختصاصی، به منظور تربیت افرادی که مفاهیم و اصول نظری و عملی روش های پژوهش در این علم را فرا گرفته و حداقل مهارت های حرفه ای را در یکی از شاخه های روان شناسی عمومی، استثنایی و بالینی که در ایران کاربرد فراوان دارد، به دست آورند. دوم، هدف عمومی، بدین منظور که دانشجویان رشته های مختلف را با اصول نظریات، مفاهیم و روش های علم روان شناسی آشنا نماید.

روان شناسی طی تاریخچه کوتاه خود به گونه های متفاوتی تعریف شده است. نخستین دسته از روان شناسان حوزه کار خود را **مطالعه فعالیت ذهنی** می دانستند. با توسعه رفتارگرایی در آغاز قرن حاضر و تأکید آن بر مطالعه انحصاری پدیده های قابل اندازه گیری عینی، روان شناسی به عنوان بررسی رفتار تعریف شد. این تعریف معمولاً هم شامل مطالعه رفتار حیوان ها بود و هم رفتار انسان ها، با این فرض که اطلاعات حاصل از آزمایش با حیوان ها قابل تعمیم به انسان ها است. اما با توسعه روان شناسی پدیدار شناختی و روان شناسی شناختی، بار دیگر به تعریف قبلی رسیده ایم و در حال حاضر در تعاریف روان شناسی، هم به رفتار اشاره می شود و هم به فرآیندهای ذهنی و از نظر ما روانشناسی مطالعه علمی رفتار و فرآیندهای روانی می باشد. چون در این تعریف، روان شناسی هم به مطالعه عینی رفتار قابل مشاهده می پردازد و هم به فهم و درک فرآیندهای ذهنی که مستقیماً قابل مشاهده نیست و بر اساس داده های رفتاری و زیست شناختی قابل استنباط است، توجه دارد.

توانایی‌های مورد نیاز و قابل توصیه برای دانشجویان رشته روان شناسی

ریاضی خوب و آمار قوی از ملزومات این رشته است چون آمار یکی از سنگ بناهای روان‌شناسی است و همچنین زبان انگلیسی قوی ، زیرا ما به زبان فارسی کتاب‌های روان‌شناسی زیادی نداریم. متأسفانه اکثر دروس اختصاصی آزمون علوم انسانی برای رشته روان‌شناسی هیچ ارتباطی با درس‌های دانشگاهی این رشته ندارد و نمی‌توان گفت که اگر داوطلبی در این آزمون رتبه خوبی به دست بیاورد، در دانشگاه نیز دانشجوی موفق خواهد شد. البته خوشبختانه در چند سال اخیر داوطلبان گروه آزمایشی علوم تجربی نیز مجاز به انتخاب گرایش روانشناسی بالینی هستند و این باعث بالا رفتن کیفی کلاس‌های دانشگاهی رشته روانشناسی شده است، چون زیست‌شناسی و شیمی در این رشته اهمیت بسیاری دارد و باید پایه علوم زیستی دانشجوی این رشته قوی باشد. از سوی دیگر آمار و ریاضی در این رشته کاربرد وسیعی دارد و متأسفانه پایه ریاضی دانش‌آموزان رشته علوم انسانی تا حدودی ضعیف است و در دانشگاه نمی‌توانند کارهای آماری این رشته را به خوبی انجام دهند و بالاخره در آزمون این رشته باید زبان انگلیسی ضریب بالایی داشته باشد. زیرا ما به زبان فارسی تعداد زیادی کتاب روان‌شناسی نداریم و دانشجو لازم است که به کتب مرجع این رشته که به زبان اصلی است مراجعه کند تا بتواند به مطالب جدید این علم دسترسی داشته باشد.

دانشجوی این رشته باید نسبت به اطراف خود و جامعه خود دید عمیقی داشته باشد تا بتواند ظرافت‌های رفتاری افراد را درک کرده و در نهایت به ویژگی‌های روانی افراد پی ببرد.

معرفی گرایش‌های مقطع کارشناسی رشته روان شناسی

- ۱- گرایش بالینی
- ۲- آموزش کودکان استثنایی
- ۳- صنعتی ، سازمانی
- ۴- عمومی

هر چند که ظاهراً گرایش های مختلف روان شناسی در مقطع کارشناسی تفاوت قابل توجهی با یکدیگر ندارند اما اگر بخواهیم هر یک از حوزه های فوق را معرفی کنیم، باید بگوییم که:

روان شناسی بالینی خدمات تشخیصی و درمانی (روان درمانی) را به افرادی که دچار رفتارهای ناهنجاری مثل افسردگی، اضطراب، وسواس و غیره هستند، ارائه می دهد که این خدمات در سه زمینه تشخیص، درمان و پیشنهاد روش هایی برای پیشگیری از معضلات و ناهنجاری های رفتاری ارائه می شود. روان شناسی بالینی را امروزه علم بهزیستی می نامند. چون این حوزه از روانشناسی به انسان یاد می دهد که چگونه فرض های غلط و ناکارآمد را در ذهن خود تصریح کرده و در نهایت زندگی خوب و مناسبی داشته باشد. به همین دلیل برخلاف تصور عامه این رشته با روان شناسی تفاوت بسیاری دارد. چون روان پزشکی به شیمی درمانی می پردازد و یک روان پزشک اجازه تجویز دارو را دارد اما یک روان شناس بالینی دارو تجویز نمی کند بلکه به ریشه یابی علت بیماری های روانی می پردازد و به روش رفتار درمانی، بیمار را معالجه می کند مگر در مراحل حاد بیماری که در این صورت بیمار باید به روانپزشک مراجعه کند. روان شناسی بالینی اصول روانشناختی را در امر تشخیص و درمان مشکلات عاطفی و رفتاری به کار می برد.

روان شناسی صنعتی و سازمانی نیز یافته های روان شناسی را در صنعت به کار می برد یعنی درباره این که محیط کار باید چگونه باشد تا بهترین بازدهی را داشته باشد و یا چه متغیرهایی در ارتباط بین کارفرما و کارگر مؤثر است و چه عواملی باعث عدم تفاهم بین کارفرما و کارگر می شود، مطالعه می کند. روان شناسی صنعتی و سازمانی به گزینش افراد متناسبی برای یک شغل و پرورش برنامه های آموزشی شغلی می پردازد و در آن دسته از تصمیم گیری های مدیریت که با روحیه کاری کارکنان ارتباط دارد، شرکت می کند.

روان شناسی عمومی نیز به مطالعه کلیات روان شناسی می پردازد. البته باید توجه داشت که عنوان گرایش برای روان شناسی عمومی بی معنا است چون ما تخصصی به نام روان شناسی عمومی نداریم.

روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی کاربرد یافته های روان شناسی در رابطه با کودکان استثنایی (تیزهوشان و معلولین جسمانی) است، یعنی یک روان شناس آموزش کودکان استثنایی بررسی می کند که چگونه یادگیری یا حافظه کار خود را بهتر انجام می دهد؟ و یا کارکرد حافظه درباره کودکان استثنایی چگونه است؟

وضعیت ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر رشته روان شناسی

در دوره کارشناسی ارشد ۴ شاخه بالینی ، عمومی ، تربیتی و استثنایی وجود دارد که همین ۴ گرایش در دوره دکترا نیز تدریس می شوند.
آینده شغلی و بازار کار رشته روان شناسی

- مراحل رشد و تحول ذهنی و حرکتی کودکان چگونه است؟
 - چگونه می توان از پیدایش بیماری های روانی پیشگیری کرد؟
 - کدام شرایط خانوادگی و اجتماعی مشوق پرخاش گری، از خودبیگانگی و بزهکاری است؟
 - بهترین شیوه درمان سیگار کشیدن یا چاقی کدام است؟
 - چه شرایط و ابزاری را برای مأموران برج مراقبت فرودگاه باید فراهم نمود تا خطای آنان به حداقل برسد؟
 - شکل و الگوی معماری منازل، ادارات و کارخانه ها چه اثری در بهداشت روانی افراد دارد؟
 - چگونه می توان بازدهی و کارایی کارگران و کارمندان را افزایش داد؟
- هر یک از سؤال های فوق به یکی از شاخه های علم روان شناسی باز می گردد. در واقع، امروزه روان شناسی با همه جنبه های زندگی ما ارتباط دارد و هر اندازه که جامعه پیچیده تر شود، روانشناسی نیز نقش مهمتری در حل مسائل آدمی بر عهده می گیرد. تا جایی که امروزه ما با حوزه های تخصصی جدیدی مثل روان شناسی مهندسی، روان شناسی محیطی، روان شناسی قانونی و روان شناسی کامپیوتر روبه رو هستیم. و این به معنای فرصت های شغلی متنوع و گسترده برای فارغ التحصیلان کارشناسی ارشد و دکتری است که می توانند به طور تخصصی در یکی از شاخه های این علم فعالیت کنند. البته در کشور ما بسیاری از حوزه های تخصصی روان شناسی ناشناخته باقی مانده اند و حتی حوزه های معروف و شناخته شده روان شناسی مثل روان شناسی بالینی، روان شناسی تربیتی، روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی نیز جایگاه واقعی خود را در جامعه ما ندارند چرا که مؤسسات دولتی و خصوصی از نقش متخصصان روان شناسی در پیشبرد کارها اطلاعی ندارند.
- اما با این وجود به گفته کارشناسان این رشته، آینده روان شناسی در کشور ما روشن و امیدبخش است و فارغ التحصیلان این رشته باید آینده خود را در فردا ببینند. چون کشور ما یکی از کشورهای در حال توسعه است و بدون بهره گیری از شاخه های مختلف روانشناسی نمی تواند توسعه همه جانبه داشته باشد.
- از سوی دیگر کشور ما، کشور جوانی است و امروزه یکی از دغدغه های خانواده ها حفظ بهداشت روانی و بالا بردن سطح دانش فرزندان شان می باشد که این دو مهم نیز به یاری شاخه های مختلف روان شناسی از جمله روان شناسی رشد و روان شناسی تربیتی امکان پذیر است.

مدیریت

در اینجا به معرفی یکی از رشته های رشته انسانی، یعنی رشته مدیریت می پردازیم. در این مطلب ویژگی ها و شرایط این رشته در اختیار داوطلبان و علاقمندان گرامی قرار داده شده است. لطفا برای مطالعه کامل مطلب معرفی رشته مدیریت به ادامه مطلب مراجعه کنید.

مدیریت علم اداره و هدایت سازمانهاست. به گونه ای که موجب افزایش بهره وری ، کارایی و اثر بخشی آنها گردد. به عبارت دیگر مدیریت، دانش بین رشته ای است که از علوم مختلف مانند ریاضیات، جامعه شناسی و روانشناسی برای بهبود عملکرد سازمانها یاری می جوید.

دانش مدیریت در اواخر قرن ۱۹ و اوایل قرن ۲۰ برای بهتر اداره کردن سازمانهای یک جامعه، بخصوص سازمانهای صنعتی و تجاری جامعه مطرح گردید.

در واقع پیدایش مباحث مدیریت به انقلاب صنعتی و نیاز صنایع به مدیران متبحر باز می گردد و بتدریج با تخصصی تر شدن هرچه بیشتر علوم، مدیریت نیز به شاخه های مختلفی اعم از بازرگانی ، دولتی ، صنعتی ، مالی، بیمه ، گمرکی ، بیمارستانی و شاخه های متعدد دیگر تقسیم می شود.

فارغ التحصیلان این رشته با گرایشهای متفاوت می توانند پس از اتمام تحصیلات، مسوولیت های متفاوت مدیریتی را در سطح کشور بر عهده گیرند و با اتکاء به آموخته های خود در زمینه های بازرگانی، مالی ، صنعتی ، دولتی و ... به راحتی فعالیت کنند.

توانایی‌های مورد نیاز و قابل توصیه

داوطلب باید از توان کافی در درسهای ریاضی، آمار، [اقتصاد و زبان انگلیسی](#) دوره دبیرستان برخوردار باشد و درک بالایی در فهم مطالب به ویژه در زمینه امور مالی داشته باشد. قدرت رهبری، اعتماد به نفس، روابط اجتماعی خوب، توان تجزیه و تحلیل و قدرت بیان قوی از ویژگی‌های لازم برای دانشجوی رشته مدیریت در تمامی گرایش‌ها است.

دانشجوی این رشته بخصوص در گرایش‌های بازرگانی و صنعتی باید به مسائل تجاری و اقتصادی و محیط بازار علاقمند بوده و در دروس ریاضی، زبان انگلیسی و ادبیات فارسی قوی باشد. چون در رشته مدیریت برای تجزیه و تحلیل مطالب باید در درس ریاضی قوی بود و همچنین برای دسترسی به منابع مختلف این رشته، تسلط به زبان انگلیسی بسیار اهمیت دارد و بالاخره یک مدیر باید بتواند مطالب را به درستی و زیبایی بیان کرده و بنویسد و گرنه شنونده و یا خواننده مطالب او خسته خواهد شد. به همین دلیل باید در درس ادبیات قوی بوده و از نگارش خوبی بهره‌مند باشد.

دانشجوی رشته مدیریت بخصوص مدیریت صنعتی باید در دروس ریاضی و آمار قوی باشد و به همین دلیل بهتر است که دانشجویان این گرایش از بین داوطلبان رشته علوم ریاضی فیزیک انتخاب شوند.

دانشجوی رشته مدیریت باید خلاقیت، نوآوری و قدرت تشخیص خوبی داشته باشد تا بتواند نتیجه تصمیمی را که امروز می‌گیرد، در آینده ارزیابی کند و بدین وسیله از انجام کارهای بی‌فایده که گاه می‌تواند ضرر و زیانهای غیرقابل جبرانی نیز به همراه داشته باشد، جلوگیری کند.

دانشجوی مدیریت جهانگردی لازم است که به تاریخ و فرهنگ خود و به درس جغرافیا علاقمند باشد و همچنین از روابط اجتماعی خوبی برخوردار بوده و به یک زبان خارجی مثل انگلیسی، فرانسه و یا عربی مسلط باشد تا بتواند با جهانگردان خارجی به راحتی ارتباط برقرار کند.

نکات تکمیلی

تداخل در رشته‌های مختلف مدیریت، نسبت به شاخه‌های مختلف رشته‌های دیگر بیشتر است. یعنی محتوای ۷۰ درصد دروس این رشته در همه شاخه‌ها مشترک می‌باشد، زیرا اصول مدیریت در رابطه با سازمانهای مختلف تفاوت چندانی ندارد و تفاوت آنها تنها در نوع وظایف، فعالیت‌ها و امور سازمانها است. به همین دلیل یک دانشجوی مدیریت در هر شاخه‌ای که درس بخواند، تنها با خواندن چند درس تخصصی می‌تواند در شاخه دیگر نیز فعالیت کند. در نتیجه دانشجو نباید حساسیت زیادی نسبت به نوع گرایش خود داشته باشد.

در پایان لازم است گفته شود که رشته مدیریت از داوطلبان هر سه گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، علوم تجربی و علوم انسانی دانشجو می‌پذیرد.

معرفی گرایش‌های مقطع کارشناسی

رشته مدیریت در کشور ما دارای شاخه‌های متعددی می‌باشد که از آن جمله می‌توان به مدیریت بازرگانی، صنعتی، دولتی، جهانگردی، بیمه، بیمه اکو، امور گمرکی و امور بانکی اشاره کرد و همچنین از شاخه‌های تخصصی‌تری مثل مدیریت کمیسریای دریایی و یا اداره امور بیمارستانها نام برد.

مدیریت بازرگانی : رشته مدیریت بازرگانی در مفهوم عام آن شامل طیف وسیعی از مدیریت‌ها می‌شود، زیرا بیشتر سازمانهای تجاری، صنعتی و خدماتی مثل بانکها، شرکت‌های بیمه و یا کارخانجات صنعتی به دنبال سود هستند و در نتیجه یک موسسه بازرگانی محسوب می‌شوند. و از همین‌رو در کشور ما تا چند سال پیش، گرایش مدیریت بازرگانی شامل گرایش‌های مختلف این رشته مانند مدیریت صنعتی، مدیریت بیمه و مدیریت جهانگردی و مدیریت بازرگانی بود. اما امروزه با پیشرفت علم مدیریت و تخصصی‌تر شدن این رشته، مدیریت بازرگانی کاربرد محدودتری پیدا کرده است. دروس تخصصی این رشته در زمینه شناخت بازار، مسائل بازاریابی، تجارت، داد و ستد، معاملات بین‌المللی و صادرات و واردات است و در نهایت یک دانشجوی مدیریت بازرگانی به عنوان یک مدیر تجاری تحصیل کرده، می‌تواند امور تجاری را تفکیک کرده و اداره کند و به یاری قدرت خلاق خویش در ایجاد بازار جدید، ارائه خدمات متنوع و تازه، ابداع روشهای جدید در عرضه و توزیع، کارآفرین باشد. برای مثال یک فارغ‌التحصیل مدیریت بازرگانی باید بتواند برای کالاهای موجود، بازار جدیدی پیدا کرده و یا روشهای مطلوب توزیع را در سیستم دولتی طراحی کند. چون امروز یکی از بزرگترین مشکلات کشور ما رساندن محصولات کشاورزی مثل برنج، چای و مرکبات به بازار و به دست مصرف کننده است.

گرایش مدیریت بازرگانی به بررسی اصول، روشها و مهارتهایی می‌پردازد که اداره کنندگان سازمانهای اقتصادی، خدماتی و بازرگانی باید از آن اطلاع داشته باشند. برای مثال نحوه تصمیم‌گیری در مورد روشهای تولید، فروش، سرمایه‌گذاری، بازاریابی، جذب نیروی انسانی و دهها مساله دیگر که در هر موسسه بازرگانی برای یک مدیر مطرح می‌گردد، در این گرایش آموزش داده می‌شود.

مدیریت صنعتی : قرن حاضر، قرن رقابت و بهره‌وری است و لازمه بقا در این قرن، درک زمان و شرایط و برنامه‌ریزی برای استفاده از این دگرگونیها و همراه ساختن خود با این تحولات است و این به معنای آن است که امروزه نمی‌توان یک واحد صنعتی پیشرفته و بزرگ را که تولید آن از کمیت و کیفیت بالایی برخوردار است، با تکیه بر مدیریت سنتی که موروثی بوده و از پدر به پسر منتقل می‌شود، اداره کرد. بلکه باید با استفاده از مدیران کارآمد در بخش‌های مختلف یک واحد صنعتی، مثل بخش تولید و یا بخش نیروی انسانی، راه رسیدن به هدف را هموار نمود.

برای مثال حضور یک کارشناس مدیریت صنعتی که مسوولیت نیروی انسانی را بر عهده بگیرد، در هر واحد صنعتی ضروری است تا وی بتواند با استفاده از دانش آکادمیک خویش، مشارکت، مهارت و انگیزه نیروی انسانی واحد صنعتی مورد نظر را افزایش دهد.

یکی از علل عدم موفقیت صنایع ما این است که اکثر مسوولین واحدهای صنعتی، فارغ‌التحصیل مدیریت صنعتی نیستند. گرایشی که مدیران نیروهای انسانی سازمانهای صنعتی را تربیت می‌کند.

مدیریت صنعتی دارای سه بعد اصلی فنی و تکنیکی، بعد مالی و بعد رفتاری و اجتماعی می‌باشد که بعد فنی و تکنیکی در دروس تحقیق در عملیات و کنترل پروژه، بعد مالی در درسهایی مثل حسابداری صنعتی و بعد رفتاری و اجتماعی در دروس رفتار سازمانی، مدیریت منابع انسانی و تئوریهای مدیریت بیان می‌گردد. و البته بعضی از دروس این گرایش مانند مدیریت تولید و عملیات به هر سه این ابعاد می‌پردازد.

در مورد تفاوت دو رشته مدیریت صنعتی و مهندسی صنایع باید گفت: در رشته مهندسی صنایع دانشجویان بیشتر به مطالعه بعد فنی و تکنیکی صنایع می‌پردازند، اما رشته مدیریت صنعتی به دو بعد مالی و رفتاری صنایع تاکید بیشتری دارد.

رشته مهندسی صنایع و مدیریت صنعتی، مشترکات فراوانی دارند زیرا دروس مدیریت در هر دو رشته از اهمیت بسیاری برخوردار است اما آنچه که باعث تمایز دو رشته از یکدیگر می‌شود، آن است که رشته مدیریت صنعتی بیشتر به مدیریت نیروی انسانی می‌پردازد ولی رشته مهندسی صنایع به مدیریت فنی توجه دارد. برای مثال در یک کارخانه روش تولید یک محصول و بررسی جزئیات آن بر عهده مهندس صنایع می‌باشد و اداره نیروی کارخانه مورد نظر و ارتباط واحد صنعتی فوق با محیط اطرافش بر عهده مدیریت صنعتی است.

مدیریت دولتی : شاخه مدیریت دولتی همان طور که از نامش پیداست، متخصصانی را تربیت می کند که بتوانند درآینده، اداره سازمانهای دولتی را بر عهده بگیرند. زیرا اداره یک سازمان دولتی با اداره سازمانهای بازرگانی و صنعتی متفاوت است.

برای مثال چون در یک بخش دولتی، رقابت وجود ندارد، کارکنان تمایلی به افزایش ارتقای خدمات ندارند و این وظیفه مدیریت است که بتواند در چارچوب قوانین و مقررات دولتی، با خلاقیت و نوآوری خویش، کارآیی و بهره‌وری کارکنان را افزایش دهد. هدف ما در رشته مدیریت دولتی، تربیت مدیران شایسته‌ای است که بتوانند وظایف پنجگانه محوله را به نحو احسن در سازمانها و تشکیلات دولتی کشور انجام دهند.

این وظایف عبارتند از : ۱- برنامه‌ریزی و اجرای آن . ۲- سازمان‌دهی یا تقسیم وظایف بین کارکنان یک سازمان به نحوی که با تقسیم کار بتواند مهارت پرسنل خود را در پرداختن به کارهای جزئی افزایش دهد. ۳- عملیات امور استخدامی و یا کارگزینی کارکنان جدید ۴- هدایت و راهبری، چون ما معتقدیم که یک مدیر پس از استخدام نیروی جدید، نمی‌تواند آن را به یکباره به محیط کار اعزام کند بلکه بایستی تحت هدایت و آماده‌سازی لازم قرار گیرد تا بالاترین انگیزش‌های مادی و معنوی در او به وجود آید ۵- نظارت و کنترل ، که از جمله بخشهای بسیار حساس است چون در این مرحله یک مدیر با اندازه‌گیری ، سنجش علمیات و توجه به شاخص‌های کنترل بررسی می‌کند که آیا توانسته‌است به اهداف تعیین شده در برنامه‌ریزی خویش دست یابد یا خیر؟ و در صورت لزوم اقدامات اصلاحی را در جهت پیشگیری از انحرافات احتمالی به اجرا می‌گذارد.

البته وظایف فوق شامل همه شاخه‌های مدیریت می‌شود اما متخصصان مدیریت دولتی به این وظایف بشدت اعتقاد دارند.

مدیریت امور گمرکی : گرایش مدیریت امور گمرکی به منظور تربیت کارشناسان و مدیرانی ایجاد شده است که ضمن احاطه کلی بر دانش مدیریت و مقوله بازرگانی و تجارت بین‌الملل، دانش کافی در کلیه زمینه‌های کارشناسی مرتبط به امور گمرکی را کسب نمایند، زیرا بدون اشراف بر موازین و مقررات و تکنیک‌های گمرکی ، اساساً توفیق در امر بازرگانی خارجی میسر نخواهد شد. در نتیجه لازم است که تعدادی از دانشجویان رشته مدیریت بطور تخصصی در زمینه مقررات بین‌المللی و کنوانسیونهای گمرکی مطالعه کرده و شناخت لازم را درباره سازمانها و مجامع گمرکی بین‌المللی و سایر سازمانها و مجامعی که بخشی از فعالیت‌های آنان منجر به وضع معیارهایی در سطح جهانی در زمینه مسایل گمرکی می‌گردد، پیدا کنند.

مدیریت جهانگردی : ایران ۱,۶۴۸,۰۰۰ کیلومتر مربع وسعت دارد و هر گوشه‌اش جلوه و لطفی تازه ، رمز و رازی دیگر و زیبایی و صلابتی دوچندان دارد. از ایران سخن می‌گوییم، کشوری که می‌توان در یک فصل هم در آب‌های نیلگون جنوبش تنی به آب زد و هم در کوهستانهای سپیدپوش شمالش، به ورزشهای زمستانی پرداخت. سرزمینی که می‌توان در کویرش به آسمان پرستاره نزدیک شد و در جنگلهای انبوهش معنی واقعی رنگ سبز را دریافت. دیاری که هر وجب از خاکش ، با تو از تمدنی کهن سخن می‌گوید.

اما چرا کشوری با این همه جلوه و جذابیت ، تنها سهم اندکی از صنعت سودآور جهانگردی را به خود اختصاص داده است؟ نتیجه یک نظرخواهی که از خبرنگاران خارجی به عمل آمده است، نشان می‌دهد که بسیاری از آنها بر این اعتقادند که مدیریت ضعیف، یکی از عوامل اصلی رکود صنعت جهانگردی در کشور ما است. چون لازمه توسعه و تقویت صنعت جهانگردی، اطلاع از زمینه‌های اقتصادی، اجتماعی ، جغرافیایی و فرهنگی کشور است تا بتوان امکانات موجود و همچنین مسائل و مشکلاتی که در راه توسعه این صنعت وجود دارد، شناسایی کرد و سپس بر اساس تحقیقات موجود، یک برنامه‌ریزی دقیق و عملی داشت. و البته چنین کاری تنها به یاری مدیرانی کارآمد و متخصص در صنعت جهانگردی امکان‌پذیر است. تخصصی که در شاخه مدیریت جهانگردی آموزش داده می‌شود. صنعت جهانگردی بعد از جنگ جهانی دوم رونق یافت این صنعت در آن زمان در دست سرمایه‌داران بزرگی بود که هدفی جز جلب مشتری بیشتر و در نتیجه سود بیشتر نداشتند. و به همین دلیل با مخالفت مردم مناطق توریستی مواجه شدند. چون مردم می‌دیدند که کمپانی‌های بزرگ بهترین مناطقشان را اشغال کرده و چشم‌اندازهایشان را کور می‌کنند و در نهایت نیز تنها آب و هوای بد، شلوغی راه و سرو صدا عاید آنها می‌شود.

مدیریت بیمه : بیمه یکی از شاخص‌های توسعه در کشورهای پیشرفته است، چون هر سرمایه‌داری که بخواهد در کشوری سرمایه‌گذاری کند، باید اطمینان داشته باشد که در صورت بروز هر گونه حادثه‌ای یا خطری، سرمایه وی مصون خواهد بود. از همین‌رو در کشورهای پیشرفته از بیمه به عنوان صنعت بیمه یاد می‌کنند به این معنی که همزمان با توسعه صنعت ، بیمه نیز توسعه خواهد یافت و همچنین بر این اعتقادند که هر فردی نمی‌تواند وارد این صنعت شود بلکه باید متخصص و دانش‌آموخته این صنعت باشد . در نتیجه در دانشگاه‌های بزرگ و معتبر دنیا، رشته بیمه به عنوان یک رشته مستقل که دارای دو زیرشاخه عمده بیمه‌های زندگی و غیرزندگی است، تدریس می‌شود.

در کشور ما نیز گرایش مدیریت بیمه در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی تدریس می‌شود، اما به دلیل اینکه در کشور ما صنعت بیمه دولتی است، در آن رقابت دیده نمی‌شود و در نتیجه رشته مدیریت بیمه نیز جایگاه واقعی خویش را پیدا نکرده است.

روابط عمومی

در یک بررسی که از یک شماره وال استریت ژورنال در مارس ۱۹۸۱ به عمل آمد، نشان داده شد که بیش از ۴۵ خبر از مجموع ۱۸۸ خبر درج شده در یک شماره این روزنامه را نقل مستقیم اطلاعیه های خبری تشکیل می داد که از سوی [روابط عمومی](#) سازمانها به دفاتر این روزنامه ارسال شده بود. بررسی عمیق تری نشان داد که نویسندگان متون خبرهای دیگر این روز و این شماره نیز به نوعی از همکاری ها و یاری های مسئولین روابط عمومی سازمانها برخوردار بوده اند. این تحقیق و تحقیقاتی دیگر که در متون رسانه های دیگر و چگونگی تهیه این متون به عمل آمده، ثابت کرده است که رسانه ها برای دستیابی به برخی از اخبار وابسته به همکاری روابط عمومی ها هستند.

البته این به آن معنی نیست که وظیفه روابط عمومی ها تنها تزریق رسانه های گروهی می باشد بلکه از یک قرن پیش، مدیریت سازمانها، روابط عمومی را بخش با اهمیتی از عناصر مدیریت خود می شناسد که برای جلب پشتیبانی گروههای خارجی و داخلی سازمان، ناگزیر به بهره گیری از تکنیک های آن هستند و می پندارند که در شرایط پیچیده اجتماعی، اقتصادی و سیاسی کنونی، ادامه و استمرار فعالیتهای سازمان بدون یاری گرفتن از آن مقدور نیست. در واقع روابط عمومی به معنای امروزی آن بخشی مهم و حیاتی از هر سازمانی است و کارکنان آن باید به مهارت دانش های بسیاری مجهز باشند. از همین رو روابط عمومی به عنوان یکی از دو گرایش رشته علوم ارتباطات در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور تدریس می شود.

روابط عمومی به معنی کنونی آن، شاخه‌ی مدیریت نوین و بازوی ارتباطی مدیریت است و آن را بخشی از اجزاء و عناصر مدیریت امروزی می‌دانند که بر نظریه‌های علمی، شیوه‌های کاربردی و تکنیک‌های معینی استوار است و نوشته‌ها و متون حرفه‌ای خاص خویش را دارد و فعالیتها و اقدامات آن با معیارها و ضوابط خاصی سنجیده می‌شود و مقررات اخلاقی پذیرفته شده‌ای نیز برای تشخیص سره از ناسره، رفتارها و کارهای روابط عمومی وضع شده است که می‌باید به آن عمل گردد.

در یک جمع بندی کلی وظیفه روابط عمومی و مؤسسات به ترتیب زیر طبقه بندی می شود:

۱. اقدامات ارتباطی کارشناسانه، طرح ریزی شده و مستمر جهت انتقال پیام مدیریت مؤسسه به گروهها و افرادی که به نحوی برای مؤسسه اهمیت دارند.
۲. مراقبت، نظارت، بررسی و شناخت عقاید، نظرات، خواسته‌ها و گرایشهای افراد و گروهها در مورد مسائل مربوط به سازمان و ارائه پیشنهادهای کارشناسانه به مدیریت در این زمینه‌ها.
۳. بررسی و کشف اثرات اجرای اقدامات مؤسسه بر روی گروهها و تجزیه و تحلیل پیش بینی واکنش مردم در هنگام اجرای سیاستها و اقدامات مؤسسه و آماده سازی بیشتر اقدامات سازمان.
۴. پیشنهاد جهت تصحیح آن بخش از خط مشی ها، سیاستها و روشهایی که در تضاد و تقابل با منافع گروهها و یا عمومی مردم قرار دارد.
- ۵- کشف و شناخت آن دسته از اقدامات مؤسسه که در جهت منافع همگان است و تبلیغ این اقدامات و محور قرار دادن آنها در متون و پیامهای ارتباطی – تبلیغی.
- ۶- پیشنهاد برنامه‌ها و روشهای تازه که هم در جهت منافع و علایق همگان و هم در جهت منافع مؤسسه اند.
- ۷- ایجاد تغییرات موردنظر در دانش، عقاید، گرایشها و رفتار گروههای داخل و خارج سازمان.

کارشناس خوب روابط عمومی برخلاف ذهنیت عامه مردم سعی در پنهان ساختن اخبار بد ندارد. همچنین وظیفه اش در بسط اطلاعاتی که مستقیماً از سطوح بالاتر سازمان می‌گیرد، خلاصه نمی‌شود. بلکه کارشناس روابط عمومی یک مشاور است که جریان دو طرفه ارتباطی را بین شرکت و مخاطبان آن میسر می‌سازد و بر این اعتقاد است که رمز موفقیت یک برنامه مؤثر روابط عمومی، قابلیت انتقال پیام صحیح از راه صحیح، در زمان مطلوب و به فرد صحیح است. در واقع کارشناس روابط عمومی از یک سو وظیفه آگاه کردن، خبر دادن و مطلع کردن مردم از مقاصد مدیریت سازمان را بر دوش دارد و از سوی دیگر مسئولیت ارائه مشورتهای کارشناسانه با مدیریت مؤسسه در مورد طرز تفکر مردم و گروههای مورد توجه آن حوزه و تجزیه و تحلیل افکار عمومی و بررسی جامعه شناختی گرایشها و طرز تفکرهای مردم بر عهده او می‌باشد.

وضعیت ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر رشته روابط عمومی

امکان ادامه تحصیل تا مقطع کارشناسی ارشد وجود دارد و دانشگاه‌های تهران علامه طباطبائی و دانشکده صدا و سیما ارائه دهنده این مقطع هستند.

زبان و ادبیات فارسی

هدف از رشته زبان و ادبیات فارسی

هدف از تدریس مجموعه درس های رشته زبان و ادبیات فارسی در سطح کارشناسی در دانشگاه ها و مدارس عالی ، آشنا ساختن دانشجویان با متون نظم و نثر زبان فارسی و ایجاد مهارت های لازم و آموزش های مناسب برای فارغ التحصیلان این مقطع تحصیلی است تا بتوانند به تدریس متون فارسی در مقطع متوسطه آموزش و پرورش بپردازند، یا به عنوان کارشناسی زبان و ادبیات فارسی در دیگر بخشهای فرهنگی ، علمی و اجرایی کشور به ایفای وظیفه مشغول شوند.

ماهیت رشته زبان و ادبیات فارسی

زبان فارسی سند هویت و مهم ترین پشتوانه فرهنگی جامعه ماست. آثار ادبی فارسی سرمایه های معنوی و یکی از مهم ترین مظاهر هنری ایرانیان است. زبان فارسی علاوه بر اهمیت آن به عنوان زبان رسمی کشور، معرف سیمای معنوی و عامل تفاهم مردم جامعه ما و مظهر دستاوردهای اندیشه فرهیختگان این مرزوبوم است. این آثار عصاره کوشش ها و کوشش های فرهنگی رهبران فکری در عرصه قرون و اعصار و معرف میزان فعالیت و کوشش و جستجوی مداوم و مستمر فرزندان این مرزوبوم به منظور دستیابی به عمق و ژرفای حقیقت به شمار می رود. تنها از طریق زبان و ادب فارسی است که می توان جوهره معارف اسلامی و اندیشه اصیل ایرانی را در کشور حفظ کرد و به نشر و گسترش آن پرداخت و آن را به جهانیان معرفی کرد.

توجه همه جانبه به تقویت زبان فارسی در همه مقاطع تحصیلی و سازمان ها و نهادهای اداری و اجرایی و به کارگیری درست آن در نشر اندیشه ها یک ارزش است و بی اعتنایی به این ارزش، گناهی است نابخشودنی .

توانایی‌های مورد نیاز و قابل توصیه دانشجویان رشته زبان و ادبیات فارسی

علاقه به زبان و ادبیات فارسی اولین شرط برای داوطلبان تحصیل در این رشته است. احساس لذت و حظ معنوی از خواندن و تعمق در متون، دلبستگی به موارث فرهنگی و ادبی و احساس تعهد به پاس داشت ادبیات غنی و پرمایه فارسی که در برگیرنده عرفان نجیب و فرهنگ درخشان اسلامی است، از دیگر ویژگیهای داوطلبان تحصیل در این رشته است.

نکات تکمیلی

یکی از دلایل مظلومیت رشته ادبیات فارسی این است که عامه مردم دروس ادبیات را در سطوح عالی دانشگاهی، با زبان فارسی به عنوان زبان مادری مان یکی می‌دانند در صورتی که رشته ادبیات فارسی به لحاظ جایگاه و تنوع موضوعی و مطالبی که در آن درس داده می‌شود، کاملاً با آنچه در ذهن عامه جامعه جا افتاده است، متفاوت می‌باشد.

در واقع رشته زبان و ادبیات فارسی بهترین بستر برای ورود به شناخت فرهنگ و عرفان و حتی معارف دینی ما است. چون سرفصل‌ها و دروسی که در این رشته تدریس می‌شود هر کدام مسیری است که به دشت‌های وسیع معرفت منتهی می‌گردد. مثلاً معانی و بیان و آرایه‌های ادبی موجب ارضاء حس زیباشناسی در حوزه ادبیات می‌شود و از دیگر سو، صنایع شعری و فنون بلاغی مانند تلمیح، استعاره و مجاز نیز کلیدی برای پی بردن به نکات باریک و اشارات معنایی متون ادبی است که بدون شک چنین معلوماتی را یک دانش‌آموز دبیرستانی به دست نمی‌آورد البته شاید در دبیرستان اشعاری از سعدی و یا مولوی خوانده شود اما در دانشگاه بستر تحقیق و تعمق در متون ادبی مساعد می‌باشد.

با این وجود به نظر می‌رسد برای این که رشته ادبیات بیشتر بتواند جایگاه خود را در جامعه باز کند، بهتر است که در دروس ادبیات و روش تدریس آن بازنگری شود و دانشجویان در طی تحصیل اقدام به انتخاب گرایش کنند که در آن صورت ما دانشجوی فارغ‌التحصیل با گرایش ادبیات کودک، ادبیات داستانی، ادبیات کلاسیک و ... خواهیم داشت.

آینده شغلی و بازار کار رشته زبان و ادبیات فارسی

دانش‌آموختگان این رشته پس از فراغت از تحصیل در مقطع کارشناسی و تلاش های فردی توام با فراگیری مطالب درسی ، می‌توانند مسؤولیتهای مختلفی را در بخش های فرهنگی و اجرایی جامعه عهده‌دار شوند، از آن جمله : خدمت در کسوت مقدس معلمی در مراکز آموزشی، قبول مسؤولیت در مراکزی همچون بخشداری، فرمانداری، شهرداری، استانداری به عنوان کارشناس فرهنگی یا در صورت داشتن شرایط لازم در سمت بخشدار ، فرماندار و ... ، نویسنده ، ویراستار ، فعالیت در صدا و سیما (مرکز تولید) چاپ و نشر ، ثبت احوال و اسناد، اشتغال در کتابخانه‌های عمومی و خصوصی- اشتغال در مراکز تحقیقاتی و پژوهشی و ...

فارغ‌التحصیلان ادبیات فارسی می‌توانند در صدا و سیما علاوه بر تهیه برنامه‌های ادبی با کسب یکسری توانایی‌های مورد نیاز، گوینده خوبی شوند همچنین می‌توانند در مراکز چاپ و نشر کتاب به عنوان ویراستار و ناظر ادبی در سیر چاپ کتاب حضور داشته باشند.

کلمات معجزه حیات بشریتند و کار یک نویسنده یا شاعر آن است که معجزه حیات بشر را به زیبایی به رشته تحریر درآورد. به زبان دیگر زبان و ادبیات هر کشوری هویت مردم آن کشور است و اگر ادبیات و زبان کشوری را بگیریم، استقلال فکری و روحی آن را گرفته‌ایم و از همین جا می‌توان به اهمیت رشته ادبیات فارسی پی‌برد . رشته‌ای که وظیفه‌اش پرورش جوانانی است که ادبیات کشور ما را حفظ کرده و آن را هرچه بیشتر شکوهمند سازند.

وضعیت ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر رشته زبان و ادبیات فارسی

پس از اتمام دوره کارشناسی ، داوطلبان می‌توانند در آزمون سراسری کارشناسی ارشد که به صورت متمرکز از سوی سازمان سنجش کشور برگزار می‌شود شرکت کنند و پس از آزمون و کسب موفقیت در آن به دوره کارشناسی ارشد راه یابند. تعداد زیادی از شرکت کنندگان در این مقطع تحصیلی پس از فراغت از تحصیل در دوره کارشناسی ارشد جذب بازار کار شده‌اند و تعدادی نیز پس از اتمام دوره کارشناسی ارشد جذب مراکز علمی ، فرهنگی کشور می‌شوند.

فارغ‌التحصیلان دوره کارشناسی ارشد، در صورت تمایل می‌توانند در آزمون دوره دکترای زبان و ادبیات فارسی که توسط بعضی از دانشگاههای کشور که مجری دوره دکتری هستند برگزار می‌شود شرکت کنند. فارغ‌التحصیلان مقطع دکتری در مراکز علمی و پژوهشی کشور از جمله مراکز جذب فارغ‌التحصیلان کارشناسی مشغول به کار می‌شوند. همچنین می‌توانند به عنوان عضو هیات علمی دانشگاهها به کار تحقیق و تدریس در دانشگاه بپردازند.

زبان و ادبیات عربی

مردم کشور ما امروزه بیش از گذشته نیاز به آشنایی با زبان و ادبیات عربی دارند چرا که عربی زبان اول جهان اسلام و زبان فرهنگ تمدن بیشتر کشورهای مسلمان است و ما برای اتحاد، همدلی و همزبانی با جهان اسلام و بهره گیری از منابع اصلی اسلامی و تحقیقاتی که در این زمینه انجام می شود و همچنین تسلط بر زبان و ادبیات فارسی که از زبان و ادبیات عربی بسیار تأثیر پذیرفته است، باید به زبان و ادبیات عرب مسلط باشیم. از همین رو طبق ماده ۱۶ قانون اساسی کشورمان، درس عربی یک از دروس تمامی دانش آموزان از سال اول راهنمایی تا پایان دوره متوسطه است و این تنها درسی است که در قانون اساسی بر آن تأکید شده است.

دانشجوی زبان و ادبیات عربی با تاریخ و ادبیات عرب، متون مختلف نظم و نثر دوره های مختلف، فن ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس، علوم بلاغی و عروض و قافیه در زبان و ادبیات عرب آشنا می شود.

توانایی های مورد نیاز و قابل توصیه برای دانشجویان رشته زبان و ادبیات عربی

زبان و ادبیات عربی تنها رشته زبانهای خارجه است که فقط از داوطلبان گروه علوم انسانی دانشجو می پذیرد و در واقع این رشته یکی از رشته های گروه آزمایشی علوم انسانی محسوب می شود.

زبان و ادبیات فارسی و عربی وامدار یکدیگر هستند و این دو زبان چنان درآمیخته اند که بسیاری از استادان و ادیبان ما معتقدند زبان عربی یک زبان بیگانه نیست و از همین رو در اکثر دانشگاهها رشته زبان و ادبیات عربی در کنار رشته زبان و ادبیات فارسی در دپارتمان دانشکده ادبیات قرار دارد و جزوی از رشته های گروه علوم انسانی محسوب می شود. البته زبان عربی باید یک آزمون اختصاصی داشته و داوطلبان تمامی گروههای آزمایشی اجازه شرکت در این آزمون را داشته باشند چون گاهی اوقات یک داوطلب ریاضی نیز به رشته زبان و ادبیات عربی علاقمند است و مایل است در کنار رشته های فنی، این رشته را نیز انتخاب کند و استعداد و علاقه لازم را نیز در این زمینه دارد.

علاقه و انگیزه در این رشته مثل سایر رشته ها حرف اول را می زند. همچنین دانشجوی زبان و ادبیات عربی باید به ادبیات فارسی و زبان عربی تسلط نسبی داشته باشد و در کنار این توانمندی ها اگر به زبان عربی به عنوان زبان وحی نگاه کند، با عشق و علاقه بیشتری رشته تحصیلی خود را ادامه می دهد. عده ای از استادان رشته عربی معتقدند که دانشجوی این رشته در بدو ورود باید بتواند به زبان عرب صحبت کند اما برخی دیگر معتقدند که در رشته زبان و ادبیات عربی دانشجو باید در ادبیات قوی باشد یعنی باید بتواند متون و اشعار عربی را به راحتی بخواند و اعراب گذاری کند. البته دانشجویان این رشته باید از ترم اول توان تکلم به زبان عربی را داشته باشند و دروس ادبیات عربی نیز به زبان عربی به آنها ارائه گردد. اما اگر چنین توانی را دانشجو نداشته باشد باید حداقل به قواعد، لغت و بلاغت زبان عربی تا حد کتب عربی دبیرستان مسلط باشد. برای موفقیت در رشته های زبانهای خارجه و از جمله رشته زبان عربی باید استعداد زبان آموزی داشت، استعدادی که تا حدودی ذاتی است و با تلاش و پشتکار بارور می شود. البته هستند کسانی که در زمینه زبان آموزی استعداد چندانی نداشتند ولی در رشته زبان و ادبیات عربی موفق شده اند. افرادی که پس از فارغ التحصیلی در زمینه ادبیات عربی فعالیت کرده و کمتر به زبان عربی پرداخته اند.

نکات تکمیلی

باتوجه به اینکه فارغ التحصیلان دوره های کارشناسی ارشد و دکترا از توانایی بیشتری نسبت به فارغ التحصیلان دوره کارشناسی برخوردارند و با توجه به مطالعات بیشتر می توانند در زمینه های تخصصی تری فعالیت نمایند، لذا در موسسه های محل جذب دانشجویان کارشناسی و نیز در سازمان های مختلف مسئولیت های بالاتر و مهمتر علمی و پژوهشی را می توانند عهده دار شوند. برای مثال می توانند در دانشگاهها به عنوان اعضای هیات علمی پذیرفته شوند و کارهای اجرایی را برعهده گیرند. همچنین در مراکز تحقیقاتی و انتشاراتی به عنوان محقق و مترجم مشغول به کار شوند همچنین در وزارت ارشاد و امور خارجه به عنوان رایزن فرهنگی سفارتخانه های جمهوری اسلامی ایران در کشورهای عربی مشغول به کار شوند.

گرایش‌های مقطع کارشناسی رشته زبان و ادبیات عربی

در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشورمان نیز این رشته در دو گرایش زبان و ادبیات عربی و دبیری زبان و ادبیات عربی ارائه می‌شود.

رشته‌های مشابه و نزدیک به رشته زبان و ادبیات عربی

زبان و ادبیات فارسی

وضعیت ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر رشته زبان و ادبیات عربی

در برخی از دانشگاه‌های کشور در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری رشته زبان و ادبیات عرب دانشجوی پذیرفته می‌شود. در این رشته گرایش خاصی در دوره کارشناسی ارشد و دکترا ارائه نمی‌شود. فقط همان رشته زبان و ادبیات عربی در دوره تحصیلات تکمیلی ادامه پیدا می‌کند. ولی هر دانشجوی می‌تواند با توجه به علاقه و توانایی‌های خود در یک زمینه تخصصی ادبیات عربی مهارت بیشتری بدست آورد.

علوم قرآن و حدیث

رشته علوم قرآن و حدیث

در اینجا به معرفی یکی از رشته های پرتعداد رشته انسانی، یعنی رشته علوم قرآن و حدیث می پردازیم. در این مطلب ویژگی ها و شرایط این رشته در اختیار داوطلبان و علاقمندان گرامی قرار داده شده است. لطفاً برای مطالعه کامل مطلب معرفی رشته علوم قرآن و حدیث به ادامه مطلب مراجعه کنید.

قرآن کتاب آسمانی و سرچشمه علوم گوناگون اسلامی مانند علوم ادبی و نیز علوم قرآنی، تاریخ قرآن و منبع بسیاری از علوم ادبی و نیز علوم خاص حدیث و علم رجال و تراجم است. همچنانکه قرآن و سنت دو رکن وحدت امت اسلامی و مایه اولیه علم فقه و کلام و عرفانند، مایه اولیه علم تاریخ اسلام نیز می باشند. همانطور که گفته شد قرآن و سنت دو اصل اصیل مورد اتفاق و مایه علوم اسلامی و وحدت و همبستگی مسلمانان است و یکی از اهداف تدریس این رشته تقریب بین مذاهب اسلامی است.

مسلماً همه این علوم در فهم و درک صحیح کتاب و سنت و در تشخیص صحیح و سقیم احادیث و اطلاع از سیره رسول اکرم (ص) و صحابه گرامی و ائمه به ما کمک کرده و نیاز مبرمی به فراگیری آنها احساس می شود.

ضرایب دروس دبیرستانی مربوط به این رشته در آزمون ورودی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی عبارتند از: ضریب ۱ برای درس ریاضی، ضریب ۱ برای درس اقتصاد، ضریب ۳ برای درس ادبیات فارسی، ضریب ۳ برای زبان عربی، ضریب ۲ برای درس فلسفه و منطق و ضریب ۱ برای درس روانشناسی.

چون دروس این رشته به دو **زبان فارسی و عربی** تدریس می شود، دانشجویان این دوره باید به حد کافی با این دو زبان آشنا باشند. علاقه به تحقیق و مطالعه مستمر بخصوص پیرامون مسائل اسلامی و قرآنی و همچنین داشتن قدرت بیان و حافظه خوب از عوامل موفقیت در این رشته است. دانشجویان طی دوره کارشناسی برحسب استعداد و علاقه در یکی از رشته های اصلی توانائیهای ذیل را بدست خواهند آورد:

بدست آوردن معلومات بنیادی به منظور ادامه تحصیل در دوره های کارشناسی ارشد و دکتری.

توانایی تدریس و تحقیق در مدارس و موسسات آموزشی، دانشگاهها، مراکز دینی، فرهنگی و تحقیقاتی.

کارشناسی در امور مذهبی، تبلیغی و فرهنگی برای داخل و خارج از کشور.

کارشناس امور تبلیغی و فرهنگی برای سفارتخانه ها، خانه های فرهنگ و رایزنهای فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به منظور نشر تفکر تقریب مذاهب اسلامی و گسترش فرهنگ و معارف اسلامی.

رشته علوم حدیث از سه منظر کلی به حدیث می پردازد که این سه منظر عبارتند از:

- ۱- تاریخ و مصطلحات که در آن تاریخ تطور، تحول و پیدایش علم الحدیث از دیدگاه اهل تشیع و اهل تسنن بررسی می شود. همچنین معنا و مفهوم و اصطلاحات علم حدیث، آموخته می شود.
- ۲- علم الرجال، که به بررسی زندگی راویان حدیث می پردازد. برای مثال اگر یک حدیث پنج راوی داشته است، زندگی هر یک از راویان بررسی می شود که آیا راویان فوق ویژگی های لازم را برای نقل حدیث داشته اند؟ آیا راستگو و ضابط بوده اند یا اینکه فراموشکار بوده و در حفظ و نقل حدیث با تساهل و تسامح برخورد می کرده اند؟
- ۳ - فقه الحدیث که به فهم محتوای احادیث می پردازد.

توانایی های لازم رشته علوم قرآن و حدیث :

عربی و علوم معارف اسلامی در این رشته اهمیت ویژه ای دارد و دانشجویان باید در این دروس توانمند و کارآمد باشند. همچنین لازم است به مطالعه و تحقیق علاقه مند بوده و مشتاق فهم دین و فهم اسلام باشند. رشته علوم حدیث از جمله رشته هایی است که در آزمون سراسری از بین داوطلبان هر سه گروه آزمایشی ریاضی و فنی، علوم تجربی و علوم انسانی دانشجو می پذیرد.

موقعیت شغلی رشته علوم قرآن و حدیث در ایران :

فارغ التحصیل رشته علوم حدیث می تواند به عنوان کارشناس علوم اسلامی در دوایر دولتی مشغول به کار شود و چون به زبان انگلیسی نیز مسلط است، می تواند به عنوان رایزن فرهنگی ایران در کشورهای دیگر، مبلغ اسلام و اصول اسلامی گردد و در صورت ادامه تحصیل و کسب مدارج بالاتر به عنوان استاد در دانشگاه های داخل یا خارج از کشور فعالیت نماید، چون در حال حاضر بعضی از دانشگاه های خارج از کشور مثل دانشگاه اردن یا لبنان علاقه مند به جذب متخصص علوم حدیث شیعه از کشور ایران هستند. همچنین فارغ التحصیل این رشته می تواند در آموزش و پرورش به عنوان دبیر دینی، مربی قرآن یا مربی امور تربیتی فعالیت نماید.

درس های رشته علوم قرآنی و حدیث در طول تحصیل :

دروس پایه رشته علوم قرآن و حدیث :

روش تحقیق ، اخلاق ، تاریخ اسلام ، سیره پیشوایان دینی ، زبان تخصصی ، منطق، آشنایی با کلیات علوم عقلی، کلام و عقاید اسلامی ، تفسیر مقدماتی ، صرف و نحو کاربردی ، قرائت و درک مفاهیم از متون حدیثی، قرائت و درک مفاهیم از متون تفسیری، قرائت و درک مفاهیم از متون فقهی ، آشنایی با فقه مقدماتی، آشنایی با اصول فقه، قرائت و تجوید قرآن کریم، علوم بلاغی ، ترجمه عربی به فارسی، ترجمه فارسی به عربی، قرائت مطبوعات و استفاده از رادیو ، مکالمه و محاضره (سمعی و بصری) ، آشنایی با فرق اسلامی، آشنایی با ادیان توحیدی (زرتشتی، یهودی، مسیحیت).

روزنامه نگاری

در اینجا به معرفی یکی از رشته های پرطرفدار رشته انسانی، یعنی **رشته روزنامه نگاری** می پردازیم. در این مطلب ویژگی ها و شرایط این رشته در اختیار داوطلبان و علاقمندان گرامی قرار داده شده است. لطفاً برای مطالعه کامل مطلب معرفی رشته **روزنامه نگاری** به ادامه مطلب مراجعه کنید.

هدف

۱. تربیت متخصص و کارشناسان ورزیده برای خبرگزاری ها، مطبوعات، رادیو، تلویزیون و فعالیت وابسته های مطبوعاتی و رسانه های الکترونیکی.
۲. تربیت نیروی متخصص به منظور اطلاع رسانی، هوشیارسازی و آگاهی بخشی و همچنین برقراری ارتباطات بین دولت و جامعه در سطح ملی و بین المللی.

معرفی اولیه خبرنگاری:

خبرنگار کسی است که با اتکا به ذوق و استعداد شخصی، پس از گذارنیدن دوره ً آموزش تخصصی و همچنین با توجه به مسئولیت اجتماعی که این پیشه بر گردن او می گذارد، وظیفه بدست آوردن، آماده کردن، گردآوری و **سامان دادن اخبار** و انتقال آنها را با وسایل ارتباط جمعی (مطبوعات، رادیو، تلویزیون و خبرگزاری) به مخاطبان بر گردن دارد برپایه ً اعلامیه سازمان یونسکو، خبرنگاران باید کوشش کنند تا اخباری که در اختیار عموم می گذارند درست، دقیق و معتبر باشد و در درستی اخباری که به دست می آورند، پژوهش و اندیشه کنند. خبرنگاران نباید حقیقتی را عمداً تحریف یا خراب کنند و نیز هیچ گونه مطلبی را نباید از دید مردم پنهان نگهدارند.

در دنیای کنونی با وجود تکنولوژی های ارتباطی پیشرفته و متعدد در امر دستیابی سریع به اطلاعات و منابع مختلف، کسب اطلاعات موثق و قابل اطمینان در مورد وضعیت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، امنیتی و... بشر بسیار دشوار و در عین حال بسیار ضروری و حیاتی است. خبرنگاران از عناصر اساسی این مهم بشمار می روند. یک خبرنگار باید به واقعیت یک رویداد دست یابد و همواره گام به گام حوادث در حوزه کاری خود حرکت کند تا تحلیل های خود را به صورت کامل و رسا ارائه دهد. یک خبرنگار موفق همیشه در انعکاس رخدادها بی طرفانه عمل می کند؛ چون ذات خبرنگاری مبتنی بر بی طرفی است و اینجاست که خبرنگار با رعایت این نکته مهم خود را به قوانین ملزم دانسته و در این مسیر به اهداف خود نائل می شود. علاوه بر این یک خبرنگار باید همواره در کسب اعتماد و اعتمادسازی بین خبرنگار، منابع خبری و مردم خود تلاش کند. در جهان حاضر که جوامع در حال تحول و نوزایی هستند قدرت درک، تجزیه و تحلیل و پیش بینی حوادث از دیگر مسائل اساسی این حرفه بشمار می رود.

امروزه حرفه خبرنگاری یکی از مشاغل ناامن و پردردسر شناخته می شود. حرفه ای که هر کدام از افرادی از طریق آن امرار معاش می کنند برای فردای خود، و امنیت شغلیشان نگران بوده و از هیچگونه حاشیه امنیتی برخوردار نیستند.

از آن جا که حرفه روزنامه نگاری یک شغل زنده و پویاست و قلمداران این رسانه با عشق و فداکاری و از جان گذشتگی، شانه های خود را به بار سنگین مسئولیت روشنگری مردم سپرده اند و دفاع از حریم آزادی را در جان و قلب خود همواره روشن نگه می دارند، بالندگی مطبوعات و کار روزنامه نگاری و خبرنگاری در میهن اسلامی، بی وقفه ادامه داشته و استمرار خواهد یافت.

در نگاه حرفه ای، خبرنگار فردی است که به نمایندگی از مردم، برای اطلاع رسانی سالم و بیان حقایق، عملکرد و رفتار تمام افراد جامعه، مخصوصا مسئولان و صاحب منصبان را زیر ذره بین قرار داده و به نقد و موشکافی آن می پردازد. تا با شناخت نقاط ضعف و قوت به پیشبرد اهداف ملی و مردمی منتهی شود. کارشناسان معتقدند عملکرد برخی نهادها و افراد علاوه بر مغایرت با قانون اساسی، بر خلاف آموزه های دینی، روایات، شعارهای انقلاب اسلامی است. زیرا در تمام آموزه های مورد قبول ما به آزادی بیان توجه ویژه ای شده به این معنا که هرکس بخواهد در این مسیر انسداد ایجاد کند، به یقین از مسیر آموزه های دینی، انقلاب و قانون اساسی خارج شده است.

در روزنامه نگاری حرفه ای غرب صحبت از بی طرفی و صحت اخبار می شود اما در روزنامه نگاری اسلامی بالاتر از آن یعنی اصل تقوا مطرح است و الگوی اسلامی روزنامه نگاری الگوهای غربی را به چالش می طلبد. مطبوعات اسلامی بدون روزنامه نگار اسلامی تحقق نخواهند یافت. همچنانکه حکومت اسلامی بدون حاکم اسلامی میسر نیستند.. در روزنامه نگاری اسلامی مفهوم پیام به رسالت نزدیک است و اخلاق را نمی توان از روزنامه نگاری اسلامی جدا کرد.

هر روز میلیاردها رویداد در سراسر جهان اتفاق می افتد که برای مخاطبان امکان مشاهده بی واسطه یا اطلاع از آنها به علت کثرت رویدادها، گستردگی جوامع، بعد مسافت و مشغله بسیار زیاد مردم در زندگی صنعتی و... میسر نیست؛ لذا مخاطبان فقط می توانند از طریق حلقه های واسط بین خود و وقایع که خبرنگار هستند از وقایع مطلع شوند. بنابراین خبرنگار حلقه واسط مردم و رسانه اند و مردم فقط می توانند از طریق خبرنگاران از وقایع دور و نزدیک مطلع شوند و آنها همچنین چشم و گوش و نماینده مردم و رکن چهارم دموکراسی هستند و حضور مسئولانه، صادقانه و به موقع آنان در منطقه رویداد و گزارش هر آنچه که اتفاق افتاده است، نه آنچه خود دوست داشتند اتفاق بیفتد، می تواند مردم را بی نیاز از حضور بر سر حادثه و محل وقوع رویدادها کند و به آنان در تصمیم گیریها و تصمیم سازی ها یاری رساند.

خبرنگاران از یک طرف وظیفه کشف حقایق، انعکاس سریع و صحیح واقعیات و هشدار در مورد رویدادهایی را بر عهده دارند که به منافع ملی و اعتقادات و فرهنگ مردم و ارزش های انسانی آسیب می رسانند و از طرف دیگر با درک موقعیت رسانه اختیارات و مسئولیت ها و وضع رقیبان باید به بقای رسانه بیندیشد.

خبرنگاران موتور و قلب تحریریه های رادیو و تلویزیون و مطبوعات هستند و نقش اساسی در حیات سایر قسمت های رسانه و کارکرد صحیح بقیه اجزا دارند.

بنابراین اگر خبرنگار به کار خود و اصول حرفه ای تسلط داشته باشد رسانه های رقیب و ماهیت و ظرفیت و توانمندی های رسانه ای را که در آن کار می کند بشناسد و همچنین نیاز مخاطبان، سن، جنس، سطح تحصیلات، محل زندگی و سایر ویژگی های آنها را بداند بدون شک از کنار سوژه ه ای ناب، درجه اول و مورد نیاز مردم و رسانه نمی گزرد و فرصت را به رقیبان نمی دهد.

راه حل این است که علاوه بر بهینه سازی ساختار موجود، هم بسیاری از خبرنگاران فعلی و خبرنگارانی را که بعداً جذب خواهند شد آموزش داد.

یکی از وظایف دست اندرکاران مطبوعات، برنامه ریزی دقیق و کارآمد به منظور توسعه بسترهای کار خبرنگاری و مطبوعات و اعتلای شغل روزنامه نگاری است، البته این حقیقت را نیز نباید از یاد برد که تحقق آرمانهای متعالی همواره با سرعت انجام نمی شود و کاری به گستردگی مطبوعات اولاً وابسته به روند حرکت سایر مؤلفه های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی است و ثانیاً نیازمند تلاش، دانش اندوزی، اخلاق محوری، بردباری و خستگی ناپذیری اصحاب مطبوعات است.

برای غلبه بر آسیب ها و چالش های توسعه صنعت مطبوعات و اعتلای حرفه خبرنگاری، نیازمند پیش زمینه هایی از جمله پایبندی همگان به حاکمیت قانون و پاسداری از ضوابط و مقررات ناظر بر آن می باشد.

کمتر شغلی را می توان یافت در این عالم که به دشواری شغل خبرنگاری باشد. ساعت کار باز و نیاز به آپدیت بودن دائمی از مهمترین شاخصه های این شغل است. بسیاری از اساتید علوم ارتباطات معتقدند یک خبرنگار حرفه یی که بخواهد در کارش پیشرفت کند، نیاز دارد با علوم روز در زمینه ارتباطات و ژورنالیسم آشنا باشد و موفق شدن در این زمینه مستلزم تسلط داشتن به حداقل یکی از زبان های غیرمادری است.

(۱) دولت و سیاست:

خبرنگارانی که اخبار دولتی را پوشش میدهند باید نحوه عملکرد داخلی دولت را درک نمایند و تأثیرات تصمیمات دولتی را پیگیری کنند. خبرنگارانی که این سؤال مهم و اساسی که “چه کسی اهمیت میدهد؟” را میپرسند ، در هنگام گزارش کارهای دولت، میتوانند افرادی را پیدا کنند که عملکرد دولت بر زندگی شان تأثیر می گذارد. مطالبی که درباره این افراد نوشته میشود بیشتر مورد توجه مخاطبین قرار میگیرد. بیشتر کار مربوط به دولت در ملاقاتها و جلسات انجام میشود. بنابراین از خبرنگارانی که پوشش خبری دولت را به عهده دارند انتظار میرود که در بسیاری از آن جلسات حضور داشته باشند. با این حال ملاقاتی خسته کننده دلیل موجهی برای مقاله های کسل کننده نیست. مخاطبان از روزنامه نگاران انتظار دارند که آنچه را که مهم است به آنان بگویند و نه فقط هر چه که به ترتیب زمانی اتفاق افتاده است. بهترین مطالب، نمی تواند تنها برگرفته از آنچه که در جلسه اتفاق افتاده باشد بلکه افرادی را که تحت تأثیر آن وقایع هستند مورد نظر دارد. روزنامه نگاران باید در هنگام پوشش خبری دولت، قادر به خواندن و تفسیر بودجه و سایر مطالب مالی باشند. نصیحت خوبی که میتوان به همه روزنامه نگاران کرد این است که “مسایل پولی را دنبال کنید”، اما این نصیحت احتمالاً بیشتر به درد آنهایی میخورد که اخبار دولتی را پوشش میدهند. مقالات درباره کارهای مالی دولت ممکن است به نظر خشک و خسته کننده بیایند اما مالیات و هزینه ها مستقیماً بر مخاطبین تأثیر دارند و مردم لازم است بدانند که پولشان چگونه مورد استفاده قرار می گیرد. به طور کلی اسناد و مدارک، رگ حیات دولت هستند پس خبرنگاران باید بتوانند به آنها دسترسی یافته، آن را درک کنند.

(۲) کار و اقتصاد:

حوزه کسب و کار تقریباً بر زندگی همگان اثر میگذارد. بیکاری، هزینه خوراک و سوخت، پس انداز شخصی و سرمایه گذاری، همگی نه فقط برای تجار بلکه برای کارگران و مصرف کنندگان نیز بسیار اهمیت دارند. گزارش درباره مسایل تجاری در یک منطقه به معنای ارایه گزارش درباره کارفرمایان، کارگران، ساختمان سازی و فروش املاک و هم چنین تجارتی که اقتصاد منطقه را فعال نگه میدارد است؛ این کار میتواند فعالیت کشاورزی، کارهای تولیدی در کارخانه ها، معدن و یا سلامت و بهداشت باشد. خبرنگاران تجاری در سطح ملی موضوعات پیچیده تری نظیر کالا و بازار سهام، نرخ بهره و بدهی سازمانی را پوشش میدهند.

۳) بهداشت، علم و محیط زیست:

مقاله هایی که درباره بهداشت و سلامت و محیط زیست نوشته میشوند تأثیر مستقیمی بر زندگی مردم دارند. خبرنگارانی که درباره بیماری ایدز مینویسند، میدانند که آگاهی اندک در مورد این بیماری تقریباً به اندازه خود بیماری مهلک است؛ مقاله های آنها میتواند به مردم آموزش لازم را جهت مراقبت از خود بدهد. روزنامه نگارانی که در حوزه علم و محیط زیست کار میکنند میتوانند درباره همه چیز از جمله آنفلوآنزای مرغی و ترسیم الگوی ژن انسانی، انسان و تأثیر ایجاد سد بر روی رودخانه ها بنویسند. هر یک از این مباحث، موضوعاتی پیچیده را شامل میشوند و کار روزنامه نگار توضیح مشخص آنها است. روزنامه نگاران هنگام کار در مورد این گونه مطالب باید با زبان دانشمندان و محققین پزشکی آشنا باشند که این خود میتواند برای افراد تازه کار گیج کننده باشد. دنیس بیوگرت خبرنگار آژانس خبری کنیدین پرس میگوید از این اصطلاحات واهمه نداشته باشید ولی آنها را در مقاله خود هم به کار نبرید. نویسندگان علمی هم مانند خبرنگاران اقتصادی، فهرستی توضیحی از اصطلاحات پیچیده دارند که به کمک آنها میتوانند مقاله هایی بنویسند که برای عامه مردم قابل فهم باشد.

۴) پلیسی و دادگاهی:

خبرنگارانی که وقایع جنایی و اخبار دادگاهها را پوشش خبری میدهند باید نحوه کار را بشناسند. خبرنگاران اندکی درباره دادرسی جنایی آموزش دیده اند، اما افراد با تجربه در حوزه پلیس توصیه میکنند که حداقل دوره های آموزشی درباره این موضوع را بگذرانید. افسران پلیس در عدم تمایل به دادن اطلاعات به خبرنگاران زبانزد هستند، اما اگر شما قوانین، مقررات و مراحل کار آنها را بدانید، میتوانید سؤالات بهتری بپرسید و شانس خود را در یافتن آنچه که میخواهید بدانید بیشتر کنید. خبرنگاران جنایی باید بدانند که در اجتماعي که در آن کار میکنند انواع جنایات چگونه شناسایی میشوند. برای مثال در ایالات متحده “دستبرد شبانه” با “سرقت” یکی نیست. دستبرد شبانه مستلزم وارد شدن به ساختمانی به زور به منظور انجام کار خلاف است. سرقت، دزدیدن پول یا اموال با استفاده از زور است. ایجاد فهرستی از واژه های اساسی مانع اشتباهات خجالت آور میشود. اطلاعیه ای از سوی پلیس ممکن است حاوی اطلاعات پایه ای درباره یک جنایت باشد، اما خبرنگاران با صلاحیت، باید عمیقتر به ماجرا بپردازند. آنها هر گاه که امکان پذیر باشد در جستجوی جزئیات و صحبت با همسایه ها یا شاهدان به محلی که جنایت رخ داده است میروند.